ԺԱ· ՏԱՐԻ 3084 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 11 ՄԱՐԵՐԻ 4386 18 ՄԱՅԻՍ 1894 25 ԶԻԼ-ԳԱՏԷ 1311 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միասին		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած [illegible] կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԹՈԼՍԹՈՅԻ ՎԷՊԸ

Մեր համեստ ու երկչոտ գրականութեան համար՝ նորանշան ու խրախուսիչ երեւոյթ մը պիտի համարուէր օտար վիպասանի մը անուան կցուած տեսնել հայ վարդապետի մը անունը, եթէ հասարակ կարողութեան ու սահմանափակ միտքի տէր եկեղեցական մը եղած ըլլար Կրէյցէրեան Սօնաթի թարգմանիչը։ Բայց Խորէն Վ. Ստեփանէն եզական դէմք մըն է մեր երիտասարդ հոգեւորականութեան մէջ և իր գաղափարներուն գիտակցութիւնն ունեցող միտք մը որ քաջութիւն կունենայ իր կատարած աշխատութեան պատասխանատուութիւնն ստանձնելու և բանաւոր յառաջաբանով մը կը բացատրէ իր հայեացքը։ Առանց այդ յառաջաբանին, ընթերցողի մը համար՝ որ գրուածք մը բառերէն ու բացատրութիւններէն դատող դասակարգին պատկանի, առանց ոգիին թափանցել ուզելու, առաջին քանի մը էջէն գայթակղութիւնը պիտի սկսէր։ Բայց վստահաբար կրնանք ըսել թէ ամենէն պարկեշտասուններն ալ կրնան կարդալ այս վէպը, որ անսեթեւեթ ու հատու ոճով մը՝ դէմ առ դէմ կը բերէ սիրոյ, անառակութեան, ամուսնութեան պայմաններու և անհաւատարմութեան տեսարաններ, բայց որուն մէջ «աւետարանական վարդապետութիւն կայ», Արժ. Թարգմանչին բացատրութեամբը։

Կրէյցէրեան Սօնաթը ռուսական գրականութեան մէջ նմանը չի տեսնուած յուզմունք և աղմուկ յարուցած է, նոյնքան հակառակութեան բաղխելով որքան համակրութիւն գտած էր, և եւրոպական բոլոր գլխաւոր լեզուներուն թարգմանուած է։ Գնահատելի ծառայութիւն մը կը մատուցանէ Հայր Ստեփանէն՝ բնագրին վրայէն հայերէնի վերածելով այս վէպը որ իր փոքր ծաւալին մէջ՝ խորիմաստ գործ մըն է։

Ամբողջ վէպը գրուած է խօսակցութեան մը ձեւով որ տեղի կունենայ երկաթուղիով ճանապարհորդութեան մը միջոցին։ Հեղինակը, քանի մը ուղեւորներ, ու կին մը, ամէնքն ալ իրարու անծանօթ, միեւնոյն վակոնին մէջ գտնուելով, կը վիճին ամուսնութեան արդի պայմաններուն ու սիրոյ վրայ։ Միջին տարիքով պարոն մը, կարճահասակ ու չափազանց ջղային, խիստ պատասխաններով կը քանդէ բոլորին տեսութիւնները ու կը հերքէ սէր ըսուած բանը. կնոջ և ամուսնութեան վրայ արտակարգ գաղափարներ կը պարզէ, միշտ սա հիման վրայ յենլով թէ «ամուսնութեան հին ձեւը մաշած է, պէտք է նորոգել զայն» ինչ որ վէպին ալ նպատակակէտն է։ Անծանօթ պարոնը կը նկարագրէ թէ ինչպէս, այր և կին պարտաւորութիւն ստանձնելով ամբողջ կեանքերնին միասին ապրելու, երկրորդ ամսէն արդէն կը ցանկան բաժնուիլ և սակայն միասին կ'ապրին։ Այն ժամանակ տունը կը դառնայ զարհուրելի դժոխք մը որ ոճիրներ իսկ յառաջ կը բերէ։ Խօսակիցներէն մէկը, փաստաբան մը, ուզելով վերջ դնել վիճաբանութեան որ հետզհետէ կը տաքնար, կ'ըսէ թէ ամուսնական կեանքի մէջ տագնապալի դէպքեր կը պատահին, օրինակ Պօզդնիշեվը որ նախանձէն սպաննած էր իր կինը։ Ջղային պարոնը կը լռէ ու կը գունատի. և յանկարծ — Դուք գիտէ՞ք իմ ով ըլլալս, կը հարցնէ։ — Ոչ, պատիւ չունիմ։ — Մեծ պատիւ չէ, Ես Պօզդնիշեվն եմ։

Լռութիւն կը տիրէ վակոնին մէջ։ Մարդը կը կարմրի, կը ցեղնի և ներողութիւն խնդրելով, կ'երթայ իր անկիւնը կը քաշուի։

Ինչպէս կը տեսնէք, հետաքրքրութիւնը առաջին տողերէն կը սկսի այս վէպին մէջ, որ ծայրէ ի ծայր վայրագ բան մը կը պարունակէ ու այդ վայրագութեանը մէջ՝ կենդանի ուսումնասիրութիւններ։

Կառախումբը իր գնացքը կը շարունակէ մէկ ժամ. ամէնքը լուռ են վակոնին մէջ. յաջորդ կայարանին, միւս ուղեւորները կ'իջնեն ու վիպասանը մինակ կը մնայ կնասպանին հետ, խօսակցութիւնը վերըսկսելով.

—Սէր, ամուսնութիւն, ընտանիք, բոլորն ալ սո՛ւտ է, սո՛ւտ է, սո՛ւտ է... կը գոչէ Պօզդնիշեվ արմուկները ծունկերուն դրած, ու կը սկսի պատմել իր կեանքը, իր զարհուրելի պատմութիւնը։

Ինքը՝ հարուստ, դաշտարնակ ազնուականի մը զաւակն էր որ մինչեւ երեսուն տարեկան հասակը անառակութեամբ անցուցած էր, միշտ երեւակայելով սակայն մաքուր, վսեմ սէր, բանաստեղծական ընտանիք մը, կատարելութեան տիպար կին մը։ Աստին մոլութեան մէջ թաթխըւած, միւս կողմէ հետամուտ կ'ըլլար իր իտէալին համապատասխան աղջիկ մը գտնելու, մաքուր ու անբիծ. վերջապէս կը գտնէ. ժամանակով հարուստ, բայց յետոյ սնանկացած վաճառականի մը երկու աղջիկներէն մէկը, զոր իրեն արժանի կը համարի։

Այստեղ կծու յարձակում մը մայրերուն դէմ, որոնք այնպէս մը կեղծելով երբ թէ կը հաւատան երիտասարդներուն մաքրութեանը, անոնց բանաստեղծական կոչուած սիրոյն, կը խաբեն իրենց անփորձ աղջիկը և զայն կը յանձնեն մարդու մը զոր ձեռք ձգելու համար ամեն կերպ թակարդներ լարած էին. օրիորդի մը գլխուն զարդերը, հագուստը, սեղմիրանին ձեւը, ձեռնոցները, ասոնք չե՞ն որ կը հրապուրեն առ հասարակ։

Այս կերպով որսացեր էին զինքն ալ, Պօզդնիշեվը, որ նաւակով զբօսական պտոյտէ մը դարձին, երբ լուսնեակ գիշերով տուն կը դառնային, հիանալով օրիորդին բարեկազմ կերպարանքին, սեղմուած մէջքին ու աղուոր մազերուն վրայ՝ կը վճռէ թէ ա՛յս է իր ընտրելին։

Ասիկա՝ սիրահարութիւնն է, որուն կը յաջորդէ նշանտուքը։ Ինքնատիպ խորհրդածութիւններ կան կեանքի այս երկու շրջաններուն վրայ։ Յետոյ կը հասնի ամուսնութիւնը՝ իր մեղրալուսինով որ պատրանք մըն է. եթէ միայն գիտնային մեղրալուսին երազող երիտասարդները թէ ի՛նչ յուսաբեկութիւն է այն։ Բայց անյայտ պատճառով մը ամէնքը հարկ կը համարին ծածկել այս բանը։ Ու Պօզդնիշեվ կը սկսի բացատրել թէ, երբ անառակութեամբ ապականուած մարդ մը կ'ամուսնանայ մաքուր աղջկան մը հետ, մեղրալուսինը բնաւ հրապոյր չունի, ընդհակառակն տաղտկութիւն, ամօթ, ցաւ, գարշութիւն է, և գլխաւորապէս ձանձրոյթ, սարսափելի ձանձրոյթ։

Ամուսնութեան երրորդ կամ չորրորդ օրը՝ Պօզդնիշեվ տրտում կը գտնէ իր կինը. իր բոլոր հարցափորձները, գգուանքները, անզգայ կը թողուն զայն. այն ատեն կը սկսին յանդիմանութիւն և ծայրանք. և մանկամարդ կինը իր արցունքները կը սրբէ ու յանկարծ, թունաւոր խօսքերով կը սկսի նախատել երիկը թէ եսական է, անգութ է։ Այդ վայրկեանէն կը բացուի անդունդը որ իրօք կար իրենց միջեւ։ Կռիւը կը շարունակուի պարբերաբար, ամեն անգամ ո՛ր և է պատրուակով մը, և մարդը՝ իր կնոջ խօսուածքին մէջ ու դէմքին վրայ կը նշմարէ միշտ միեւնոյն ատելութիւնը որ առաջին անգամ այնքան ապշեցուցած էր զինքը. Նախ կը կարծէ թէ այս կռիւները սխալումներ են զորս կարելի պիտի ըլլայ ուղղել, բայց հետզհետէ կը համոզուի թէ սխալումներ չեն, այլ թէ կռիւը պիտի ըլլայ և կըլլայ։

Եւ այս ամենը անոր համար, որ սէրը իր հոգեկան բարձր ըմբռնումէն շատ ստորնացած է, և եղած է միայն հեշտասիրութեան պատրուակ մը երիկ մարդուն համար որ կինը կը նկատէ իբրեւ վայելչութեան գործիք մը, գեղեցիկ առարկայ մը. և այս վիճակին մէջ, կինը կա՛մ կ'ապականուի և կամ կը դառնայ հիւանդ, ջղագրգիռ, թշուառ էակ մը, առանց հոգեւոր զարգացման հնարաւորութեան։

Խօսակցութիւնը կը շարունակուի այսպէս, վիպասանին ու իր դիւցազնին միջեւ, կնոջ հոգեւոր և բարոյական անկման վրայ, ու կը հասնի նախանձին, որուն հրաշալի էջեր նուիրուած են, մասնաւորապէս անհիմն, անորոշ, անգիտակից նախանձին զոր կը նմանցնէ ակռայի ցաւին, իր ոսկրային անշարժ ցաւով, որ կը տանջէ գիշեր ու ցերեկ անդադար ու անվերջ։ Յետոյ կուգայ զաւակներու խնդիրը, որուն վրայ խորին ուսումնասիրութիւններ կան խօսակցութեան ձեւով։

Մինչեւ որ զաւակներ ունեցած էին ուրոնց կրթուելու տարիքը կը հասնէր, Պօզդնիշեֆ ու կինը գիւղը բնակած էին, իրենց ագարակը. տղաքներուն կրթութեանը համար քաղաք կը տեղափոխուին։ Քաղաքի կեանքը, իր ժխորովը, իր բազմախիտ յարաբերութիւններովը կը նպաստէ երկու ամուսիններուն մոռցնել տալու իրենց առտնին գժտութիւնները։

Երկու ձմեռներ կ'անցնին, որոց միջոցին կինը, չար խորհրդատուներու հրահանգներով, կը դադրի զաւակ ծնելէ, ու գիրցած, գեղեցկացած՝ իր անձին միայն հոգ կը տանի. զաւակները անխնամ կը թողու ու անոնցմէ աւելի իր դաշնակին վրայ կը գուրգուրայ։ Այր ու կնոջ միջեւ կռիւները բորբոքած են վերստին և այդ միջոցին կը հասնի երիտասարդ ջութակահար մը, Տրուխաչեւսկի, որ կը հիւրընկալուի Պօզդնիշեվներու տունը։ Այս տղան կեղտոտ անառակ մըն էր գեղեցիկ երեւոյթի մը տակ, որ առաջին վայրկեանէն նախանձը զրգռեց երիկանը. բայց ճակատագրային ոյժ մը կը տիպէր զայն որ չի մերժէ, չի հեռացնէ այդ մարդը, այլ ընդհակառակը՝ մօտեցնէ։ Ո՛չ ապաքէն գեղեցիկ բան մը կ'ըլլար ցուրտ կերպով խօսիլ անոր հետ ու ճամբայ դնել՝ առանց կնոջը ներկայացնելու։ Եւ Տրուխաչեվսկին կը մնայ. համակրութիւնը կը հաստատուի օտարական երիտասարդին ու մանկամարդ կնոջ միջեւ, որ երիկէն զզուած էր. եւ սա, կասկածով, նախանձով լեցուած, տանջանքի նոր անդունդ մը բացուած կը գտնէ իր առջեւ։ Ամբողջ գլուխներ, գրքին կէսը գրեթէ, նուիրուած են այս երեքին կենակցութեան պատմութեանը որ սարսռելով կը կարդացուի։ Նուագածութիւնը մօտեցուցած է իր կինը ու երիտասարդ հիւրը, որոնք դաշնակ ու ջութակ կը զարնեն միասին. և ինք՝ ծաղրելի ըլլալէ վախնալով ու ընկերային քաղաքավարութեան կոյր հետեւութեամբ, չէ կրնար արգիլել այդ բանը, չէ կրնար ճամբել օտարականը։ Եւ, իր սնափառութենէն մղուած, մինչեւ իսկ երաժշտական ցերեկոյթ կը կազմակերպէ, որուն մէջ իր կինն ու երիտասարդ ջութակահարը կը նուագեն Պէթովէնի «Կրէյցէրեան Սօնատը»։ Այդ սօնատը սարսափելի ազդեցութիւն ըրած է Պօզդնիշեվին վրայ, ինչպէս ամբողջ երաժշտութիւնը որ, իրեն համար, ո՛չ թէ հոգին վսեմացնելու կը ծառայէ, այլ գրգռելու։ Այդ ընտանեկան նուագահանդէսէն երիկունը Պօզդնիշեվ կը յայտնէ թէ գաւառ պիտի երթայ, ժողովի մը մասնակցելու. Տրուխաչեվսկին իր գոյքերը կը ժողվէ ու հրաժեշտ կ'առնէ, ամենաբնական ու վայելուչ ձեւով մը։ Երկու օր ետքը Պօզդնիշեվ կը մեկնի, հանդարտ, գոհ սրտով. երեք օրէն նամակ կը ստանայ կնոջմէն որ կը խօսէր տղաքներուն, դայեակին, տան գործերուն վրայ եւ կը յիշէր... Տրուխաչեվսկին ալ որ եկած է եղեր խոստացած ձայնատետրերը բերելու։ Զէ՞ որ կիները երբեմն այսպէս յանդուգն կ'ըլլան իրենց անհաւատարմութեանը մէջ, իրենք ինքնին վտանգին ընդառաջ նետուելով. ամուսինը ելեկտրական թելէ մը զարնուածի պէս կը ցնցուի. կը մտածէ, կը կատղի, կը դղրդայ, նախանձը կը գրգռուի, յետոյ ինքզինքը կը զսպապարտէ. և,—կրնար գուշակել,— մեկնելու որոշումը կուտայ։ 35 վերստ ձիով եւ ութը ժամ երկաթուղիով ճամբորդել հարկ էր, Մոսկուա դառնալու համար. ճամբան իր նախանձոտ բնազդները կը վերսկսին. ենթադրութիւններ, վարանումներ, արդարացումներ։ Գիշերանց իր տունը կը հասնի. նախագաւիթէն կը տեսնէ Տրուխաչեվսկիի վերարկուն։—Ուրիշ հիւր կա՞յ, կը հարցնէ սպասաւորին։—Ո՛չ ոք։

Ու Պօզդնիշեվը,—միշտ կառախումբին մէջ—դողահար ձայնով մը կը շարունակէ պատմել, իր ամեն ահաւոր մանրամասնութիւններովը, թէ ինչպէ՛ս, ոտնամաններն հանած, տղայոց սենեակէն անցնելով, դաշոյն մը ձեռին պահած՝ ներս մտեր էր այն խուցէն ուր իր կինը ու [illegible] մինակ գտած էր սեղանի մը առջեւ. երաժշտութեամբ կը պարապէին։ Աւելի քան քսան էջերու մէջ պատմուած այս տեսարանը երկու բառի մէջ պէտք է ամփոփել—դաշունահար սպաննած էր կինը, մանաւանդ գրգռուելով անոր հեգնոտ խօսքերէն ու ընդդիմութիւններէն։ Ու իր խուցը քաշուած էր, հրացանը լեցունելով. բայց անձնասպան ըլլալու քաջութիւն չէր ունեցած, երկու ժամ քնանալէ ետք՝ առաջուան դէմ կնոջը քով գացած էր, գզլահար, յիմար, անգիտակից։ Կէսօրին մօտ մեռած էր կինը. իսկ ինքը բանտ տարուած էր։ Դատաւորները զինքը անպարտ արձակած էին՝ իբրեւ խաբուած ամուսին՝ որ իր ոտնակոխ պատիւը պաշտպանելու համար կինը սպաննած էր։

Պօզդնիշեվ հեծկլտանքով կը վերջացնէ իր պատմութիւնը։

Հոգեբանական վէպերը իրենց ամբողջական ընթերցմամբ միայն կ'ըմբռնուին։ Զոր ու ցամաք համառօտութիւն մը՝ կոշտ գիծով պատմուած անցքերու և խորհրդածութիւններու, կը նմանի բնութեան մէկ տեսարանին աղօտ պատկերացման՝ ապակիի կտորի մը վրայ։ Կրէյցէրեան Սօնաթին իւրաքանչիւր էջը ուշադիր մտածման նիւթ մատակարարող եզական գրուածք մըն է, որուն ընթերցման պատճառած հաճոյքը,—թէ կրնայ այս բառը գործածուիլ այդ թախծալից գիրքին համար՝ բոլորովին կը տարբերի մեր մէջ մինչեւ հիմա թարգմանուած վէպերու ընթերցման հաճոյքէն։ Կնոջը սպանութիւնը, որ հասարակ պատմութիւններու մէջ կենսական տեղը պիտի բռնէր, այստեղ՝ երկրորդական, աննշան անցք մըն է. Թոլսթոյի նպատակակէտն է այդ առիթով պարզել ամուսնական պայմաններու այն յոռի կողմերը որոնք աղետալի ելքերու կը յանգին. ոճիրը կը սկսի այն վայրկեանէն երբ երկու ամուսիններու միջեւ կը բացուի զարհուրելի անդունդ մը, կը բորբոքի փոխադարձ ատելութիւնը։ Եթէ ջութակահար երիտասարդը չի գար, ուրիշ մը պիտի գար. եթէ նախանձի առիթը չըլլար, ուրիշ շարժառիթ մը պիտի ստեղծուէր։

Վերջաբանի մը մէջ որ ամբողջ վէպին իմաստասիրութիւնն է, Թոլսթոյ պարզած է իր ըմբռնումն ու գաղափարները ամուսնութեան վրայ, արտակարգ գաղափարներ,—ինչպէս ինքն իսկ կը խոստովանի,— ու հակասական, բայց ո՛չ իրարու՝ այլ մարդոց կեանքին հակասական։ Իրեն համար՝ գաղափարներն աւելի հզօր են և իրաւացի, քան իրականութիւնը. կը սարսափի իր եզրակացութիւններէն, բայց կը հաւատայ անոնց։ Ասոր համար է որ ռուս գրականութեան մէջ մեծ աղմուկ յարուցած է այս գիրքը։

* * *

Հ. Խորէն Ստեփանէ՝ իր այս թարգմանութեամբ կրկնապէս օգտակար գործ մը կատարած է, նմոյշ մը ընծայելով մեզ ռուս վիպասանին գործերէն, որոցմէ առաջին անգամ թարգմանութիւն մը կը տպուի այստեղ, և նպաստ մը ընծայելով Միացեալ Ընկերութեան, որուն նուիրուած է գրքին հասոյթը։ Թարգմանութիւնը ռուսահայ ոճով է, որուն անվարժ եղողներուն գուցէ քիչ մը աններդաշնակ երեւի լեզուն, բայց բնագրէն թարգմանուած ըլլալով՝ անշուշտ հարազատ արտայայտութիւնն է հեղինակին գրուածքին։

Գիրքը բաղկացած է 160 էջէ, որոց կցուած է վրիպակներու ցուցակ մը՝ 4 էջով, որոնք ցոյց կուտան... [illegible] վրիպակներ, առանց հաշուելու զանոնք որոնք չեն նշանակուած։ Թարգմանիչը շատ հեռուն գտնուելով, այս պատասխանատուութիւնը կը մնայ հրատարակչին կամ հրատարակիչներուն վրայ։ Կարելի էր քիչ մը աւելի հոգածու ու խնամոտ ըլլալ այսպիսի տպագրութեան մը մէջ։

Տ. Ա.

ԲԻԷՌ ԼՕԹԻ

Ժուռնալի աշխատակիցներէն մէկն ալ Բիէռ Լօթիի հետ տեսակցութիւն մը ունեցեր է զոր սապէս կը պատմէ.

«Եւ նախ ըսենք թէ տարաշխարհիկ վէպերու հեղինակը անսպասելի վայելչութեամբ ճենթլմէն մըն է. քառասուն տարեկան, յոյժ նրբերան, յոյժ ազնուատեսիլ։ Խօսուածքը ծանր և անուշ միանգամայն, ձեւերը պարզ, ճշմարիտ ազնուականի շէշտ մը որ հաճոյք կը պատճառէ խօսակցութեան սկիզբէն իսկ։

Լօթի քիչ մը ջղային է. «էնդէավիւ»ներէն չախորժիր, բայց ես կը խոստանամ շատ կարճ տեւուիլ հետը։

—Այս ուղեւորութիւնը համապատասխանե՞ց ձեր ակնկալութեան և այն պատրանքին զոր կազմած էիք։

—Լիուլի, պարոն, սքանչացայ։ Երազս չխաբեց զիս։ Դեռ այն հմայքին ազդեցութեան տակն եմ։

—Բնաւ զրկանք մը, նեղութիւն մը չըկրեցի՞ք։

—Ամենեւին։ Քառասուն օր անապատին մէջ անցուցի, բայց ուտեստներս առատ էր. երեսուն հատ բեռցուած ուղտեր։

—Իրա՞ւ է որ ամերիկեան թերթի մը հաշւոյն կը ճամբորդէք։

Լօթի ժպտեցաւ։

—Ոչ, պարոն, տիկին Ատամի Նուվէլ Ռըվիւն պիտի հրատարակէ ուղեւորական տպաւորութիւններս։ Փարիզէն մեկնելէ առաջ խոստացայ տիկին Ատամի։

—Ի՞նչպէս կը գտնէք այսօրուան Կ. Պոլիսը բաղդատմամբ 1877ի վիճակին հետ։

—Շատ փոխուած՝ եւրոպական ոճով մեծականույ չէնքերովը. նկարչագեղ տեսքը կ'անհետի։ Եւ գէթ ինծի համար կսկծալի է այս։

—Իսկ Թարա՞պիան։

—Հազիւ կրցայ ճանչնալ։ Ա՛լ այն ժամանակուան Թարապիան չէ ուր ես երիտասարդ սպայ էի Կլէպէրի մէջ։ Միակ տեղը որ նուազ կրած է այս կերպարանափոխութիւնները, Սդամպօլն է. հոն վերստին գտայ իմ հմայքներուս յիշատակը։

—Ո՞րն է այն երկիրը զոր ամենէն աւելի կը յիշէք միշտ։

—Շատ անգամ ըսած եմ գիրքերուս մէջ։ Սրտով և մտքով արեւելեան եմ։ Ձեր երկիրը կը սիրեմ այն աստիճան որ կը մտածեմ թէ մի՞ գուցէ ուրիշ անգամ հոն ծնած ըլլամ։

—Ա՞յդ աստիճան։

—Կ. Պոլիսն իմ սիրելագոյն քաղաքս է։

Յետոյ ըսաւ թէ Պրուսայէ դարձին Ֆրանսա կ'ուղեւորի, Ռօշֆօր երթալով իր պաշտօնը վերստանձնելու համար։ Ծովային նախարարութիւնը արձակուրդ մը տուած էր իրեն, որուն պայմանաժամը մօտ է աւարտելու»։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (4)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԽԵՆԴ Է

—Ալիւն, ըսաւ Պ. տը Մօնթէկլօն։

Այն ատեն, Պեանար գլուխը ծռեց եւ լակոնաբար ըսաւ.

—Իրե՛նն է։

Սուատօ ձեռնակապերը դրաւ։ Մարդասպանը ուսերու բիրտ շարժում մ'ըրաւ, իբրեւ թէ ինքզինքը պաշտպանելու համար այս նախատինքին դէմ, իբրեւ թէ բողոքելու համար ընդդէմ այս ստորնութեան. իր մեծ սեւ աչքերը շողեր արձկեցին և շրթները բացուեցան, իր ճերմակ ակռաները ցուցունելով։

Իր միակ ըմբոստումն այս եղաւ։

Անուշցաւ, ձեռքերն յանձնեց և բան մը չըսաւ։

Դուրս ելան։

Երբ հասան բանտին մթագոյն շէնքին առջեւ, որուն սեւցած պատերը գիշերուան հետ մէկ մարմին կը ձեւացունէին կարծես, սփոփանքի հառաչ մը արձկեց և Սուատօ լսեց որ կ'ըսէր.

—Վերջապէս պիտի կրնամ քնանա՛լ...

Ոստիկան-զինուորները երկու անգամ զանգակը հնչեցուցին։ Պահապանը երկար ատենէ ի վեր պառկած էր։

Ծանր ոտնաձայն մը հնչեց նրբանցքներու սալքարերուն վրայ, նիգեր քաշուեցան, խոշոր բանալի մը երկու անգամ դարձաւ կղպանքին մէջ։

Բարձր դուռը, իր ծխնիներուն վրայ ճռնչելով, մեղմիւ բացուեցաւ և բանտապահն երեւցաւ։

—Նոր վարձուոր մըն է, հայր Մանեփիքա, ըսաւ Սուատօ, Պեանարը իր առջեւէն հրելով։

—Ինչո՞ւ համար մարդ իր քունէն կարթնցունէք քանի որ տեղ չկայ, ըսաւ հայր Մանեփիքա, սրտնեղ և սաստիկ խոժոռ։

—Վաղը գանգատեցէք Պ. տը Մօնթէկլօնին ու Պ. Միշէլլիէին...

Յանձնեցին հրամանագիրը։ Բանտապահը ստորագրեց բանտարկեալին ընկալագիրն ու մուտքն արձանագրեց տետրին մէջ։

Այն ատեն ոստիկան-զինուորները դուրս ելան։

—Եկէք, ըսաւ բանտապահը։

Եւ գետնայարկը խուց մը մտցուց զայն։

Հայր Մանեփիքա չարսիրտ մարդ չէր։

—Ծարա՞ւ էք։ Անօթի՞ էք։ Եթէ ծարաւ էք, ջուր կայ ձեր սափորին մէջ... Եթէ անօթի էք, խոհանոցին մէջ դեռ մնացորդ լոբիա կայ... խոզաճարպով աղուր... կրնամ բաժին մը բերել տալ...

—Շնորհակալ եմ։

—Գիշեր բարի, մանչս։

Խուցին դուռը գոցուեցաւ։ Ծխնիները ճռնչեցին։ Բանալին դարձաւ։ Լապտերին լոյսն անհետ եղած էր։ Հայր Մանեփիքաի ծանր ոտնաձայնը լսուեցաւ հնչող սալքարերուն վրայ և հեռացաւ բանտին խորերը։

Այն ատեն երիտասարդը հագուստներով նետուեցաւ պատին կցուած նեղ անկողնին վրայ։

Պահ մը կարծես երազեց, աչքերը բաց։

Յետոյ աչքերը գոցուեցան. արցունք մը երեւցաւ որ մեղմիւ իջաւ իր ազնիւ դէմքին վրայ և մարգարտի մը պէս կորսուեցաւ պեխին անկիւնը։

Այս եղաւ բոլոր իր յուզումը։

Եւ մէկէնիմէկ, երկար հառաչանքէ մը ետքը, ծանր քունի մը մէջ թաղուեցաւ։

Բ

ԼՈՌԱՆ Տ'ԷՌԻՊՕ

Ձեռք առնուած զգուշութիւններուն շնորհիւ, բնաւ երեւան չելաւ գիշերային այս այցը, բայց Պ. Միշէլլիէ և Պ. տը Մօնթէկլօն, պարահանդէսէն աւարտելէն ետք, չքնացան այդ գիշերը։

Ժամը երեքին մօտ, հրաւիրեալներն սկսան մեկնիլ և ժամը հինգին սրահները թափուր էին։

Պ. տը Մօնթէկլօն՝ հանդէսին վերջանալուն չէր սպասած տուն դառնալու համար, և հրամայած էր ծառային որ ժամը եօթնին ձայն տայ իրեն։

Իսկ Պ. Միշէլլիէ չքնացաւ։

Ժամը եօթնուկէսին հարցաքննիչ դատաւորը, ինչպէս որ որոշուած էր, ընդհ. դատախազին տունը կերթար, և այս վերջնոյն կառքը կը տանէր զանոնք Վիլ ի Լօ, արուարձաններէն դուրս, այն գիւղին մէջ ուր կը գտնուէր Պ. տ'Էռիպօի և իր ընտանիքին ամարանոցը։

Ճամբան շատ քիչ խօսեցան։

Երբ վանդակապատէն առջեւ վար իջան, Պ. Միշէլլիէ, թերեւս տասներորդ անգամն ըլլալով ըսաւ միայն.

—Երազակոծի մը խաղալիկն ենք։ Պիտի տեսնէք որ զիմացնիս ելլող առաջին անձը պիտի ըլլայ Պ. տ'Էռիպօն։

Զանգակը զարկին։

Դռնապան մը վազեց, աչքերը դեռ քունէն խոշորցած և ափ բերան մնաց երկու դատաւորները տեսնելով։

Այդպիսի ժամու մը այդ այցելութիւնը արդարեւ զարմանալի էր։

—Պէտք է որ անյապաղ խօսինք Պ. տ'Էռիպօի հետ, ըսաւ Պ. տը Մօնթէկլօն։ Սակայն եթէ պառկած է եւ կը քնանայ, մ'արթնցունէք։ Մենք կը սպասենք։

Դռնապանը ժպտեցաւ։

—Պ. տ'Էռիպօն առտուան ժամը ութին անկողի՞նը։ Առաջին անգամը կ'ըլլար։

—Ուրեմն ելա՞ծ է։

—Անշուշտ, և իր աշխատութեան խուցը կը գտնուի։

Երկու դատաւորները սփոփանքի հառաչ մը արձկեցին։

—Կը տեսնէ՞ք, ըսած էի ձեզ։

—Իրաւ որ, աւելի աղէկ... գլուխս ծանր է... և ես աւելի կուզեմ սենեկիս մէջ նստիլ քան քննութեան մը սկսիլ։

Մարմանդներով ու ծառերով ծածկուած անգլիական մեծ պարտէզի մը մէջէն անցան ուր արդէն կ'երեւային պարտիզպանին առաջին աշխատութիւնները և դռնապանը սպասման սրահը մտցուց զանոնք։

Բացաւ վանդակափեղկերն որոնցմէ լոյսը ներս թափանցեց։

Այս տունը, առանց ճոխ ըլլալու, բաւական վայելչօրէն հաստատուած էր Լօ առուակին եզերքը, որ արագօրէն կը վազէր բարձր չոճիներու անտառի մը ետեւէն։

Կը կարծուէր թէ Ժօռժ տ'Էռիպօ, պետական ճարտարագէտ, բնաւ հարստութիւն չունէր։

Ութը հազար ֆրանքի թոշակը միայն ունէր և բաւական քաշուած կ'ապրէր իր Լօրանս կնոջը հետ, զոր կը պաշտէր, երկու երկուորեակ աղջիկներու և մանչու մը հետ, որ հազիւ հինգ տարու կար։

Լօրանս եւս, Քորսիքացի գեղջուկներու աղջիկ, զոր Ժօռժ տեսած էր Սարթէնի շրջակաները, կառավարութենէն ընդունած մէկ պաշտօնի միջոցին, բնաւ դրամօժիտ չէր բերած։

Ուստի ստիպուած էին խնայողական կենցաղ մը վարել։

Երկու դատաւորները կը սպասէին, ձեռուընին կռնակնուն կապած, մեքենաբար նայելով հին պատկերներուն որք կախուած էին կարմիր թղթով ծածկուած պատերուն վրայ։

—Զիս զարմացնող բանը սա է որ, ըսաւ Պ. Միշէլլիէ, տ'Էռիպօ չպատասխանեց իմ հրաւէրիս. ութ օր առաջ խօսք տուած էր։

Ոտնաձայներ լսուեցան առաջին յարկը տանող սանդուխին վրայ։

Երկու մարդեր երեւցան։

Դուռը բացող ծառան, որ տ'Էռիպօի ամարանոցին դռնապանն էր, ըսաւ.

—Աւասիկ մեսիօ, պարոնին սենեկապանը։ Ինք աղէկ կրնայ տեղեկութիւն տալ ձեզի անցած դարձածին վրայ։

Եւ դուրս ելաւ։

Անցած դարձածի՞ն վրայ։ Այս խօսքը դատաւորներուն ուշքը գրաւած էր։ Բան մը տեղի ունեցած էր ուրեմն։

—Խօսէ՛, ըսաւ Պ. տը Մօնթէկլօն։

—Բայց, պարոններ, միթէ ի՛նչ ըլլալը դուք աւելի աղէկ գիտնալու էք...

—Տունը չէ՞։

—Ոչ։

—Ո՞ւր է։

—Ձեր տունը, պարոն դատախազ, քանի որ երէկ իրիկուն մեկնեցաւ ձեր հանդէսին ներկայ գտնուելու համար։

—Անկարելի՛ է։

—Ի՛նչ անկարելի՞ է։ Յատկապէս շինել տուած զգեստը իրեն հագցունելէ ետք, տեսայ իր մեկնումը։

—Ի՞նչ զգեստ։

—Պիրենեան գեղջուկի, սպանիական սահմանագլխի մաքսախոյզներու կերպարանք մտած էր։ «Մաքսախոյզ պիտի ըլլամ այսուհետեւ» կ'ըսէր խնդալով։ Եւ տիկինն ալ կը խնդար...

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18/30 ՄԱՅԻՍ 1894

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՂՋԿԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Բ. (*)

Ըստ մեզ, անխտրականութեան ջատագովները, որք ամէն աստիճանի մէջ կ'ուզեն միացնել իգական սեռը, և կը պահանջեն մանչերն ու աղջիկները նոյն կերպով կրթել, կը չափազանցեն «կնոջական ազատագրման» դատը։

Երկու սեռերուն գործունէութեան տարբեր ասպարէզներ սահմանելն ամենևին չենթադրեր մէկ կամ միւս սեռին մարդկային իրաւանց ուրացում։

Մարդկային հաւասար իրաւունք ունենալէն չի հետևիր որ այր և կանայք նոյն արհեստները բռնեն։ Աշխատութեանց բաժանում մը բնական է նոյն իսկ հաւասարներու մէջ։

Ուստի՞ սակայն ծագում առած է այն պահանջումը թէ ցարդ այրերուն սեփականուած ասպարէզներն այսուհետև միւս սեռին ալ բաց ըլլան։

Եթէ այս խնդրոյ ծագումը գտնենք, կը յուսամ թէ լուծումն ալ մինչև մէկ աստիճան կրնանք դիւրացնել։

—Ցորչափ ամուսնութիւնն ընդհանուր և անվիճելի պայման մ'էր կնոջ, կինն ընտանեկան յարկէն դուրս հանելու խնդիր չէր կրնար ըլլալ։ Բայց յորմէ հետէ, քաղաքային կեանքի բերմունքով, ամուսնութիւնք պակսեցան, շատ մը աղջիկներ պարտաւորեցան իրենց աշխատութեամբ ապրուստ մը ճարել։ Եւ երբ տանէն դուրս ելան, պատասխանաբար այլևս ուղղուեցան ամէն կողմ զօրաւոր ցեղին դժկամակութիւններուն բախեցան։

Գտնուեցան «ազեղ սեռի» ներկայացուցիչներ որք պնդեցին թէ կինը զուարճալի ժամանակ անցունելու միջոց մը միայն կրնայ ըլլալ. ժխտեցին անոր իմացական կարողութիւնները, մերժեցին անոր միջոցները, ամենէն բնական իրաւունքներն անոր զլացան։ Ասոր «կնոջական ազատագրութեան» դատ մը։

—Ամուսնութեան օրէնքներէն զուրկ մնացած աղջիկներուն պատուաւոր ապրուստ մը ճարելու իրաւունքին և ընդունակութեան վրայ մեր դատանքը պարզած ըլլալով երկարօրէն, բնական է որ այս իրաւունքին և այս կարողութեան ուրացողներուն ամենևին համամիտ չըլլանք։

Բայց վերջապէս, ամուրի մնալը բացառիկ վիճակ մ'է թէ մէկ և թէ միւս սեռին համար։ Որովհետև կան աղջիկներ որք ընտանիք պիտի չկազմեն, չի հետևիր որ իգական նոր սերունդն իր ամբողջութեամբ այնպէս կրթենք իբր թէ ընտանեկան յարկի մը սահմանուած չըլլային։

Ընդհակառակն, պէտք է՝ մեր կրթական և մեր ընկերական դրութեանց մէջ միշտ իբրև սկզբունք դնենք թէ կատարեալ մարդկային վիճակն ամուսնական վիճակն է, և թէ աղջիկներուն տուած կրթութիւննիս նախ և առաջ պէտք է զիրենք պատրաստէ իբրև ամուսին, իբրև մայր, իբրև առաջին դաստիարակ զաւակաց և իբրև տանտիկին իրենց բազմակ պարտաւորութիւններուն։ Նոյն կրթութիւնն նաև քիչ շատ միջոց պէտք է ընծայէ՝ մարզելով իրենց իմացական ոյժերն ի հարկին օրինաւոր ապրուստ մ'ևս ճարելու իրենց գրիչով, իրենց ձեռագործով կամ ասեղով, խօսքով կամ գործքով, ինչպէս որ բախտը բերէ։

Ըստ այս, մի միայն «ուսումնական աղջիկներ» պատրաստելու դրութիւնը սխալ է, և այս սխալին հետևանքը մեք ևս սկսած ենք զգալ մեր մէջ, թէպէտ իգական կրթութիւնն համեմատաբար նոր գործ մ'է մեր մէջ։

Սխալ է, որովհետև աղջիկներուն խոռնելի կը ցուցնէ ընտանեկան յարկի զբաղումները։ Սխալ է, որովհետև չափազանց յաւակնոտ աղջիկներ յասպարէզ կը հանէ, որք բարձր ակնկալութիւններով կը մեկնին դպրոցէ, և երբ գործնական մէջ տարբեր վիճակ մը տեսնեն, գժգոհ արարածներ կը դառնան, և ի վերջոյ թէ իրենք դժբախտ կ'ըլլան, և թէ իրենց ընտանիքը դժբախտ կ'ընեն։

Երբ դպրոցները ազեղ սեռին կը պատկանին, չի վայլեր որ չափէն աւելի ծանրանան միւս սեռին մէջ զիրաւած անպատեհութիւններու վրայ։ Բայց անհերքելի հրապարակագրութեան պարտականութիւնն է երբեմն քաղաքավարական նկատումները զոհել ճշմարտութեան, երբ օգտակար մը կրնայ յուսալ ճշմարտութիւնն ի վեր հանելէ։

Արդ, թերուս աղջիկները, մեր մէջ, ցարդ բաւական ծանր հարուած մը տրուած են աղջկանց կրթութեան դատին։ Երկրորդաբար ալ, միւս սեռին մէջ ամուսնական յօժարութիւնը պակսեցնելու մինչև մէկ աստիճան պատճառ եղած են։

Երբ թերուս կ'ըսենք, սա կը հասկնանք որ դպրոցի մէջ սորված բաներուն ամենամեծ մասը գործնական կեանքի մէջ բան մը չարժեր իրեն համար, իր ամուսնոյն համար, իր զաւակաց համար, իր կազմած ընտանիքին բարօրութեան համար։ Առարկայական օգուտ մը չունենալէ զատ, այն սորված բաներն ո՛չ իսկ իր իմացական կարողութիւնները զարգացնելու նպաստած կ'ըլլան։

Օրինակի համար, բաւական գաղղիերէն կարդացեր է, քիչ մ'ալ դաշնակ սորվեր է, նաև ասեղնագործ։ Բայց այն գաղղիերէնն այնքան հարևանցի է որ դպրոցի մէջ թարգմանած գիրքերէն զատ ուրիշ գիրք կարդալու և օգտուելու չի նպաստեր։ Այսպիսի գաղղիերէն մը այնքան շուտ կը մոռցուի որ խեղճ աղջիկն ապա ո՛չ իսկ իր անդրանիկ զաւկին գաղղիերէնի դասերուն օգնելու չափ բան մ'ալ պահած կ'ըլլայ։

Գեղեցիկ ասեղնագործութիւնք որոց նմոյշներն ամէն ընծայաբաշխ օրիորդի սենեկին գլխաւոր զարդը կը կազմեն՝ որչափ լաւ տպաւորութիւն կ'ընեն առաջին տեսութեամբ, և որչափ բարձր գաղափար կուտան նազելանչ օրիորդին փափուկ ճաշակներուն վրայ։ Ի՛նչ գովեստներ ամենուստ։

Բայց ընտանեկան յարկին մէջ, ժամանակ կուգայ ուր պարզ ձեռն ու կարն աւելի կը խնդրուին քան բոլոր այս ճարտարահնարս բանուածներ, և այն ատեն կը գիտուի որ այնքան քնքոյշ նկարներ յօրինող գեղ մատերն ամենևին անընդունակ են երբ աւելի խոնարհ, այլ աւելի անհրաժեշտ գործերուն որք կ'ակնկալուին մկրատէն և ասեղէն։ Եւ այն ատեն՝ համեմատութիւններ, անպատեհ համեմատութիւններ, դրացիին պարզամիտ կնոջ հետ, որ թէպէտ դպրոցի երես չէ տեսեր, բայց իր զաւկներուն վրան գլուխը շատ աւելի շնորհքով կրնայ շտկել, շնորհիւ իր ձեռ ու կար գիտնալուն։

Ցոյց մ'է նաև դաշնակը, շատերուն համար։ Բանի մը կտորներ նուագել սորված է՝ բաւելու համար միայն թէ «Օրիորդը դաշնակ ալ գիտէ»։ Ո՛չ իսկ տանն մէն համբերութեամբ յառաջ կը տանի և կը զարգացնէ երաժշտական տաղանդը։ Թո՛ղ թէ շատերուն համար կարելի է վիճակել համեստ ամուսնոյ մը որ դաշնակի և դաշնակահար վարպետի ծախք չկարենայ հոգալ։

Հարկ է ըսել թէ ուրիշներ ալ դպրոցի մէջ գրաբար Հոմերոս և Վիրգիլիոս կարդացեր են, որք սակայն իրենց ամուսնութենէն ետքը ո՛չ իսկ տան ծախքը կանոնաւորապէս արձանագրելու չափ գրական կամ հաշուական ճաշակ կ'ունենան։

Այս կարգի դպրոցական օրիորդներու [illegible] ոչ ծնողներուն ոչ ալ ամուսնութեան թեկնածուներուն մեծ համարում չէ կրցած ներշնչել մեր իգական վարժարաններու մէջ տրուած ուսման և կրթութեան տեսակին վրայ։

Եթէ ուսումէն զատենք բուն կրթութիւնը, պէտք է ըսենք որ կրթութեան տեսակն ևս բարձր բան չէ կրցած ըլլալ։ Քիչ քիչ ամուրիներուն տականքը լեցուցած են դանդատներն այն ամուսնոյ որք իրենց թերուս կիներուն դժգոհութեան ցոյցերն անհանդուրժելի կը գտնեն, կամ այն ծնողաց որք չեն կրնար ամուսին հանեն իրենց աղջիկներուն, և չեն ալ ուզեր անոնց կամքին վրայ բռնանալ։

Երբեմն այս վիճակի մէջ ըլլալով, մեզ համար խնդիրն այն չի կրնար ըլլալ թէ մեր աղջիկներուն ի՛նչ տեսակ բաներ սորվեցնենք որ օր մը կարենան մրցիլ միւս սեռին հետ այլ և այլ ասպարէզներու մէջ։ Պէտք է նախ և առաջ պատրաստենք մեր աղջիկները իրենց բնական պաշտօնին։ Երբ մեր իգական կրթութեան աստիճանն այս չափին հաւասարեցնենք, ժամանակ կ'ունենանք աւելին պահանջելու։ Այսօր խնդիրն այն աստիճան իրական է, և աւելի ծանր ընկերական խնդրոյ մը — ամուսնութեանց նուազման խնդրոյն հետ — այնքան սերտ առնչութիւն ունի, որ կ'արժէ երկու խօսք ըսել՝ բացատրելու համար թէ ինչպիսի դրութեան մը պէտք է հետևինք որ մեր աղջիկ զաւակներ ըստ կարի պատրաստուած ըլլան իրենց ապագայ պարտաւորութիւններուն։

Բ. Ք.

(*) — Ա. յօդուածն հրատարակուած է չորեքշաբթի թուով։

ՇԷՔՍՓԻՐԻ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

[illegible] ծանուցանելով թէ պարսկահայ գրագէտ մը թարգմանած է Շէքսփիրի գործերն։ Այս առթիւ լուր կը տրուի մեզ թէ Իզմիրցի գրագէտ վաճառական Գաբրիէլ էֆ. Բաբայեան, «Վերք յԱրարատ»ի թարգմանիչը, քանի տարի հետէ արևմտեան հայերէնի թարգմանած է զ«Համլէթ», Շէքսփիրի գլուխ-գործոցը, բայց այլ և այլ պատճառներով տպագրութիւնն ետ մնացած է։ Այժմ, Բաբայեան էֆ. որ ժամանակէ մ'ի վեր Եւրոպա կը գտնուի առևտրական գործով (Մանչեստր,) որոշեր է ի մօտոյ Վիեննայի մէջ հրատարակել իր թարգմանութիւնը։ Անգլիացի աշխարհահռչակ բանաստեղծին գործերուն թէ՛ արևելեան և թէ՛ արևմտեան հայերէնի վերածումն անշուշտ մէկէ աւելի տեսութեամբ գոհացուցիչ գրական երևոյթ մը պիտի ըլլայ։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ.

Տիմոքլիս էֆ. Չօլաքիտէս, որ անցեալ տարի Աթէնքի մէջ թարգմանած էր Յունական Պատրիարքարանի օրէնքներն ու կանոններն և ամփոփ գաղափար մը տուած էր նոյն Պատրիարքարանի և առաջնորդութեանց վարչական կազմակերպութեան վրայ, անցեալ շաբթուն Էքլեզիաստիքի Ալէթէա կրօնական շաբաթաթերթին մէջ, որ Յունական Պատրիարքարանի պաշտօնաթերթն է, սկսած է թարգմանել մեր Պատրիարքարանին վերաբերեալ օրէնքներն ու կանոններն, և մեր յոյն պաշտօնակիցք նոյն շաբաթաթերթէն արտատպած են զանոնք, գովելով Չօլաքիտէս էֆ.ի արդիւնաւոր աշխատասիրութիւնը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԺԻՐՎԷ ծովակալ Ֆրանսայի կողմէ ներկայացուցիչ կարգուեր է՝ ի Փեդերսպուրկ Ցարեւիչին Ալիս իշխանուհւոյն հետ ամուսնութեան առթիւ Ֆրանսայի խնդակցութիւնները մատուցանելու։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ. — Նախընթաց շաբթուն ծանուցինք ամերիկեան Շիքակօ մարտանաւուն Լոնտոնի առջև հասնիլը, ի փոխադարձ այցելութիւն անգլ. նաւատորմին, որ Քոլոմպեան հանդէսներուն առթիւ այցելած էր Նիւ Եորք։ Ամերիկայի նաւապետ Մէհէն, որուն իբրև անգլ. նաւատորմի պատմութեան հեղինակ գրական աշխատութիւնն յիշած էինք, Լոնտոնի ընկերութեան մէջ օրուան դիւցազն է, և ի պատիւ իրեն և իր հրամանաց ներքև գտնուող սպայից, անցեալ շաբթուն մեծ հացկերոյթ տրուեցաւ անգլ. նաւային սպայից կողմէ, նախագահութեամբ Լորտ Ճորճ Համիլթընի, որ ծովային նախարար եղած է պահպանողականաց վարչութեան մէջ։ Ծովային նախարարութեան շատ մը պաշտօնեայք, խորհրդարանի անդամք և ամերիկեան դեսպան Պ. Պայարտ ներկայ էին։ Լոնտոնի ֆրանսական դեսպանատան նաւային կցորդ Լը Քլէօ հրամանատարն ևս հրաւիրուած էր հացկերոյթին, և մինչև իսկ կարգադիր մասնախմբին անդամակցեցաւ, որով այս երեք յառաջդէմ երկրաց նաւային ներկայացուցիչք պահ մը եղբայրակցեցան։

ՔՈՆԿՕՅԻ Պետութեան հետ Անգլիոյ կնքած կարգադրութիւնն անցեալ օր ծանուցինք, ու նշանակեցինք թէ Ֆրանսացիք գժգոհ են։ Այժմ ֆրանսական մամուլն որոշ կ'ըսէ թէ Ֆրանսա չի ճանչեր այն կարգադրութիւնը։ Անգլիացիք իրագործած են Բարեյուսոյ Հրուանդանի իրենց պաշտպանութեան կուսակալին Սըսիլ Ռոտէսի նշանաբանը, «Բարեյուսէն ի Նեղոս», բայց ի վերև հանելով Ֆրանսացւոց ինչ ինչ ակնկալութիւնները Սուտանի կողմերը։ Տէյլի Նիւզ կ'ըսէ թէ այս կարգադրութեան կնքման առթիւ Ֆրանսայի գոհացում տալու պէտքն ևս հասկցուած և ըստ այնմ որոշուած էր ամէն բան, բայց Ֆրանսացիք գոհ չեն։ Հետաքրքրաշարժ է սակայն գիտել թէ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նոր նախարարն (որոյ անունը չգիտենք դեռ), ինչ ձևով պիտի յայտնէ իր դժգոհութիւնը։ Անշուշտ, պատերազմի յայտարարութիւն պիտի չընէ։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ մէջ թէպէտ Երեսփոխանաց ժողովը վերստին քուէարկեց քաղաքային ամուսնութեան ծրագիրն անփոփոխ, բայց տակաւին նախարարական տագնապի երկիւղը փարատած չէ կառավարական կուսակցութեան համար, որովհետև կ'ըսուի թէ կայսրը չուզեր կառավարական շատ մը նոր անդամներ կարգել Ազնուաց Ժողովին, քուէարկութեան նժարը նախարարութեան կողմն հակեցնելու համար, ո՛չ ալ ճնշում՝ ի գործ դնել պալատական բարձր պաշտօնատարաց վրայ որ ի նպաստ ծրագրին քուէարկեն այս անգամ, կամ ձեռնպահ մնան։ Եթէ այս երկու միջոցներէ մին չկարենայ յաջողցնել, մեծաւ նախարարութիւնն յոյս չունի ծրագիրը քուէարկելու։ Կայսրը կը յուսայ եղեր որ եթէ արդի նախարարութիւնն հրաժարի, Խրուաթիոյ կուսակալը կամ նախորդ չափաւոր ազատական վարչապետ Սաբարի կոմս նոր վարչութիւն մը կրնայ կազմել՝ [illegible] ի գործ դնելու ընդունելի ծրագրով։

ԻՏԱԼԱՑԻՔ ԵՒ ՍԼՈՎԷՆՔ մրցման մէջ են ի Թրիէսդէ, որովհետև քաղաքին և շրջակայ գաւառին տիրող լեզուն իտալերէն է թէպէտ, և քաղաքային խորհրդոյ ստուար մեծամասնութիւնն իտալացիներէ բաղկացեալ է, բայց Սլովէնք, հարաւային Սլաւաց փոքր ցեղ մը, կարևոր տարր մ'են նոյն երկրին մէջ։ (Լոյծի շրջակայից սլաւ Նաւազք և Նուաւեռք ընդհանրապէս այս ցեղին կը պատկանին։) Անցեալ շաբթուն երկու տարրերը վէճ մ'ունեցան Թրիէսդէի քաղաքային խորհուրդին մէջ։ Սլովէնք առաջարկեցին սլովէն նախակրթարանաց հաստատումը Թրիէսդէի մէջ, քաղաքին նպաստով։ Մեծամասնութիւնը մերժեց, յայտարարելով թէ միայն իտալական վարժարաններու բացման կրնայ թոյլատրութիւն և նպաստ շնորհել։

ԻՒԼԱՆՏԱՅԻ ներկայացուցիչներուն մէջ պառակտումը կը շարունակէ, և Պ. Հէլի, որ անգլ. արդի վարչութեան ոյժ տուող մեծամասնութեան կը պատկանէր ցարդ, իր հետևողներուն հետ անկախաբար գործելու համար նոր թերթ մը կը հիմնէ Տըպլինի մէջ։ Փառնէլի մահէն ի վեր, Տըպլինի իւլանտական մամլոյն մէջ երկու տարբեր կուսակցութիւնք կային, Փառնէլեանք և Հակափառնէլեանք, և հիմակ երեք պիտի ըլլան։ Պ. Հէլիի նոր թերթին համար պէտք եղած դրամագլուխը տուեր է անգլիացի արմատական ծանօթ պարագլուխ Պ. Հէնրի Լապուշէր, որ հարուստ մարդ մ'է, և թէպէտ գրագէտ, բայց յոյժ գործնական է, և վստահ է թէ Պ. Հէլի պիտի յաջողցնէ իր նորահաստատ թերթը։

ՔԱՐԱՅՐԻՆ ՄԷՋ ՄՆԱՑԵԱԼՔ. — Աւստրիոյ մէջ մանրամասն պատմեցինք այն եօթն երիտասարդներու արկածը, որք մինչ Ալպեան լերանց մէջ քարայր մը կը զննէին, հեղեղներով պաշարուեցան, և քանի մ'օր կեանքի ու մահուան մէջ տարուբերելէ ետքը, վերջապէս ազատեցան դուրսէն հասած օգնութեամբ։ Հիմա դէպքը նոր և տխուր երևոյթ մը առած է։ Իրենցմէ միոյն կողմէ եղած դանգատին վրայ, այս անձանց դէմ դատ բացուած է. որովհետև կ'ամբաստանուին թէ ջուրերուն մէջէն իրենց զրկուած սնունդէն բաժին չէին տուած 18ամեայ ուսանողին Պ. Հէյտի, և խեղճն անօթութենէ մեռնելու վտանգին ենթարկած էին, եթէ օգնութիւն չհասնէր և դուրս չհանուէին։

ՎԱՐԻՉ ԴԱՍՆ ՑԵՒՐՈՊԱ. — Հունգարիոյ քաղաքային ամուսնութեան օրէնքին վրայ վիճաբանութեանց առթիւ յիշուած ըլլալով թէ մաճառ վարչապետը բուն մաճառ չէ այլ գերման, լրագիրք կը յիշեցնեն թէ շատ մը Եւրոպեան աշխարհակալք այն ազգին չեն պատկանիր ցեղով զոր կառավարեն։ Թող թէ Նաբոլէոնները իտալակորսիկեան ցեղին կը վերաբերէին, Կամպէդդա (իտալացի), Սբիւլլէր (գերման), Վատինկդոն (անգլիացի), ՄաքՄահոն (իռլանտացի) և այլ ֆրանսացի պետական մարդիկ օտար ծագում ունէին։ Գերման վարչապետ Քաբբիվի իտալական, Աւստրիոյ նախորդ վարչապետ Թաաֆէ կոմս իռլանտական, Գերմանիոյ պատերազմական նախարար Պրոնսարդ ֆրանսական (Հիւկնօ բողոքական) ծագում ունեցած են։ Իտալիոյ նախորդ պատերազմական նախարար Բէլլու զօրավար և Իտալիոյ արտաքին գործոց արդի նախարար Պարոն Պլան ալ ֆրանսական ցեղէ սերեալ են, են։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ

ՓԱՐԻԶ, 28 Մայիս. — Ահաւասիկ նոր նախարարութիւնը.

Պ. Շարլ Տիւբիւի	Նախարարապետ, ներքին գործոց և կրօնական գործոց նախարար
Պ. Բօլ Բանդոն կամ	
Պ. Հանոդօ	Արտաքին գործոց
Պ. Բօէնքարէ	Ելմտական
Պ. Տէլքասէ	Գաղթականութեանց
Պ. Ֆէլիքս Ֆօռ	Ծովային
Պ. Կէրէն	Դատական
Պ. Ժորժ Լէյկ	Կրթական
Պ. Ժան Լուի Պարթու	Հանրային շինութեանց
Պ. Լուռդիէ	Առևտրական և արհեստական
Զօր. Մէրսիէ	Պատերազմական
Պ. Վիժէ	Երկրագործական նախարար եղան։

—Պ. Քանդօն չընդունեց արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնն, և Պ. Հանոդօ վաղը պիտի պատասխանէ։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՒԼՂԱՐԻԱ

ՍՕՖԻԱ, 29. — Պ. Սթամպուլով և պաշտօնակիցք խմբովին հրաժարեցան, որ անակնկալ չէր, զի վարչութիւնը կ'ուզէր ներքին գործոց մէջ պայթած վիճակ մը հաստատել։ Պ. Սթամպուլով երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ Իշխանին հետ, որ ընդունեց հրաժարականն, և հրաւիրեց զՊ. Կրէքով, որ սակայն յանձնառու չեղաւ ըլլալ։ Պ. Սթամպուլովի հետ նոյն պատճառներն ի մէջ բերելով, որոց գլխաւորը սա է թէ վերջին ժամանակներու երկար զբաղումէն ետքն հանգստեան պէտք ունի։ Պ. Կրէքով առաջարկեց ընդդիմադիր կուսակցութեան գլխաւորները կանչելով պաշտօն տալ ըստ օրինի։ Ուստի, իշխանը պիտի կանչէ զՊ. Ռատոսլաւով, նախկին պետ, և Պ. Ստոյլով, նախկին դատական վերատեսուչ։ Ընդդիմադրաց կազմելիք վարչութեան ո՛չ մէկ անդամ պիտի մասնակցի Պ. Սթամպուլովի հրաժարեալ վարչութենէն։ Պ. Սթամպուլով վարչութեան հրաժարումը շրջաբերականաւ ծանոյց դաւանապետներուն։

ՔՈՆԿՕՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՓԱՐԻԶ. — Ֆրանսական կառավարութիւնը վերապահումներ ըրեր է Լոնտոնի, Հռոմայ և Պրուքսէլի դահլիճներուն քով, ի մասին այն կարգադրութեան զոր Անգլիա և Քոնկոյի Պետութիւնն Իտալիոյ՝ հաւանութեամբ վերջերս կնքած են Հասարակածային Ափրիկէի երկրաց բաժանման համար։

ԼԻՍՊՈՆ. — Պրազիլիա ընդունեց Անգլիոյ իրաւարարութիւնը Փորթուկալի հետ իր ծանօթ վէճին մէջ։

ՀՌՈՄ. — Պազիլիքադա նահանգին մէջ երկրաշարժի սաստիկ ցնցումներ։ Լակոնեկրոյի բնակիչք սարսափահար փախան։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 18 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		ղրշ.	109 $^{3}/_{4}$
3 » Փարիզի	»	ֆր.	22 97$^{1}/_{2}$
Վիեննայի 8 օր		ֆիոր.	11 37$^{1}/_{2}$
Պերլինի չէք		մարք	18 47$^{1}/_{2}$

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ զոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		26 29
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	26 29$^{1}/_{2}$
Կէս օրին	»	26 29

Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ			96
» » ժամ 5ին			— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	63
»	B. »	38 10
»	C. »	28

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օսմիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.		— —
Քրէտի ժէնէրալ	»	»	8 34
Պանք տը Քօնսդ.	»	»	3 20
Օսմ. Շանժ է վալէօր	»	»	5
Րէժի	Օսմ. Ոսկի		19 07
Թրամուէյ	»	»	5 86
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ	»	»	6 45
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.		111 37$^{1}/_{2}$
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի			4 75

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 18
Անգլիական ոսկի	»	110 08
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	107 20
Իմբէրիալ	»	90
Քրիմլիք	»	51 20
Ռուպլ թղթադրամ	»	8 50
Մէճ. արծաթ [տարբ.]	»	108 03
Մանր արծաթ	»	103
Մէթալիք	»	97
Տոկոս Ղալաթիոյ Սախարաֆնի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 29 Մայիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	101 05
» » Նոր 3 $^{1}/_{2}$ %	107 10
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	24 37
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	509 37
Բրիօրիթէ Թիւրք [1890]	476 25
Օսմանեան Երկաթուղի	112 12
» Րէժիի բաժնեթուղթք	437 50
Պանք Օթօման	639 37
Քրէտի Լիօնէ	745
Իտալական Ռանթ 5 %	78 50
Եգիպտական Միացեալ	515
Չէք Լոնտոնի վրայ	25 180
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	442 50

ԼՈՆՏՈՆ, 29 Մայիս

Անգլ. քօնսօլիտէ	101 37
Օսմ. » Սէրի Դ.	24 25
» » » Ա.	63
» » » Բ.	38 62
» » » Գ.	26 25
Օսմ. փոխառութիւն 1871	103 75
Փոխառութիւն 1877 [Տէֆանսլոն.]	102 50
Պանք Օթօման	15 50
Այտընի երկաթուղի	14 50
Գասապայի Երկաթուղի	18
Եգիպտական միացեալ [Իւնիֆիյէ]	102 12
» առանձ. [բրիվիլէժիէ] 1890	— —
Տոմանիալ [փոխառ. Իօշլիտ]	103 50
Հելլենական 5 %	33 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 312

ՎԻԵՆՆԱ, 29 Մայիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 40
» Փարիզի »	49 70
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթք	218
» Երկաթուղի	63 60

ՊԵՐԼԻՆ, 29 Մայիս

Օսմանեան Երկաթուղի	103 10
Օսմ. Րէժի	223
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 345
» Փարիզի »	80 75

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետ Ճէվահիրճեան հիւանդ ըլլալով՝ երկու օրէ ի վեր իր տունը կը մնայ ի Սամաթիա։

Կրօնական ժողովոյ ատենապետ Արժ. Խորէն Աւագ քահանայ Փէշտիմալճեան այս պատճառաւ առժամապէս կը վարէ փոխանորդարանի գործերը

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովոյ նախագահ անուանուեցաւ Վճռաբեկ ատեանի անդամներէն Հիւսէյին Համիտ պէյ։

Իւլաի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Պրուսայի նահանգին հեռագրական ու թղթատարական ընդհանուր տնօրէն Օսման պէյի և Սանճաք Միւթէսարիֆի աստիճան՝ կեդրոնական տնօրէն Գասըմ էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ գաղթականաց յանձնաժողովոյ փաստաբան Մարտիրոսեան Գէորգ էֆէնտիի։

Ռապիաի աստիճան՝ Հիւմնիմանսուրի գայմագամի փոխանորդ Ահմէտ էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սէլանիկի կուսակալի օգնական Ահմէտ Շիւքրի փաշայի և քաղաքապետութեան նախագահ Համտի պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Ֆրանսայի պետական խորհրդոյ անդամներէն երկրագործական տնօրէն և ընդհանուր քննիչ Պ. Թիսըրանի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Սէլանիկի ոստիկան-զինուորաց հրամանատար Ապտուլլահ պէյի, Խարբերդի ժողովոյ անդամներէն Օսման պէյի, ոստիկանապետ Մուսա պէյի և քարանթինայի բժիշկ Տօքթ. Տօվլէթմայէր էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Տրապիզոնի ռուսական նախորդ ընդհանուր հիւպատոս Պ. Սուրուխինի, որ այժմ Աղեքսանդրիոյ խառն դատարանին անդամ կարգուած է։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ օտար մամլոյ դիւանի պաշտօնեաներէն Ֆեհմի պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Հելլենայի վաճառական Պ. Աղեքսանդր Միխայլովսի։

Երկրորդ կարգի Շեֆգաթ՝ պարսկական դեսպան Խաստուլլահ խանի աղջկան։

Երրորդ կարգի Շեֆգաթ՝ Թաղապետութեան Ա. շրջանակին տնօրէն Ճէվտէթ էֆէնտիի աղջկան՝ Պէհիճէ հանըմի։

Իթթիխարի չքանշան՝ Սէլանիկի Տէֆթէրտար Մեհմէտ էֆէնտիի։

Արհեստական չքանշան՝ կայս. կերպասի գործարանին առաջին մեքենավար Յակոբ աղայի։

ԽՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Սեբաստիոյ մէջ մայիս 15էն 16, քոլերայէ տասը դէպք։ Մահ չէ պատահած։

—Եւդոկիոյ մէջ մայիս 14էն 15, երկու դէպք։ Զիլէի մէջ մայիս 14էն 15, տասը դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն վեց մահ։

—Գասթէմունիի Իսկիլիպ գաւառակին մէջ մայիս 14էն 15, տասներեք դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն ութ մահ։ Մայիս 15էն 16, հինգ դէպք, որոց երեքը մահացան։ Առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

—Սամսոնի մէջ մայիս 15էն 16, չորս դէպք և երկու մահ։ Սամսոնի Գաւառ-գիւղին մէջ մէկ դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ. — Սէնայի վարժարանին աշակերտք, ուսուցիչք և պաշտօնեայք երէկ առաւօտ յառաջ շոգենաւելով Ֆէնէրպախչէ գացին, ուր երկու անգամ հացկերոյթ տրուեցաւ իրենց։ Նուագածուաց խումբ մը մինչև իրիկուն նուագեց։

Բանախօսութիւններ արտասանուելով բարեմաղթութիւններ եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Երախտագիտական ուղերձ մը պատրաստուելով մատուցուեցաւ յատուկ կայսերական գահոյից։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ. — Անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիփ Քըրրի երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

—Ամերիկեան ու սերպիական դեսպաններն երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ,

ԿԱՅՍ. ՆՊԱՍՏ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է ներում շնորհել մահուան դատապարտուած և քանի տարիէ ի վեր Սուլթանական Տրիպոլսոյ բանտին մէջ գտնուող Հաճի Մեհմէտ անուն անձի մը՝ հիւանդոտ ըլլալուն համար։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և թղթատարական վերատեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ նամակներու յղուելու գործը չդժուարացնելու համար պէտք է դիւրընթեռնլի և բացորոշ կերպով գրել նամակաց հասցէները. նոյնպէս Թուրքիոյ մէջ փոխանակուելիք նամակաց պահարաններուն վրայ անպատճառ թուրքերէն ալ գրել։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսուչ Րաիֆ փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է՝ ներքին ապրանքներու արժէքն աւելի բարձրացնելու և անոնց վարկը պահպանելու մասին խորհրդակցութիւններ կատարելու համար։ Այդ յանձնաժողովը կը կազմեն նոյն վերատեսչութեան հաշուակալը և ներքին ու օտար ապրանաց, Ղալաթիոյ և Քիրէճգափուի մաքսատանց տնօրէնները։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ և օտար տէրութեանց միջև վերանորոգելի առևտրական դաշնագրաց համար Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Յարութին փաշայի նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովը այս շաբթու ի նիստ պիտի գումարուի։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէ, որ արձակուրդով Վիէննա կը գտնուի, յառաջիկայ յունիսին մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ՅՈՒՆԱՑ ԱԶԳ. Պատրիարքը՝ Տ. Նէօֆիթոս, ընկերակցութեամբ Նիգիբօնի, Նիկոմիդիոյ և Ադր. Պոլսոյ մետրապոլիտներուն, երէկ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին երթալով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ. — [illegible] թէ Տրապիզոնէն առնուած տեղեկագիրներու նայելով՝ ծխախոտի մաքսանենգներու խումբ մը երևցած էր, որոնք Կարնոյ, Վանայ ու Երզնկայի կողմերը կը դեգերէին։ Հրաման տրուեր է Տրապիզոնի, Կարնոյ և Վանայ կուսակալութիւններուն որպէս զի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնեն այդ մաքսանենգներու ձերբակալման համար։

ԲԱՄԲԱԿ. — Նախարարաց Խորհուրդը նկատելով որ Էնկիւրիի ու Սեբաստիոյ նահանգաց հողերն յարմար են բամպակի մշակութեան, տեղեկագիր մը պատրաստած է անոր մշակութիւնը ընդհանրացնելու մասին հարկ եղած միջոցները ցոյց տալով։ Այդ տեղեկագիր մատուցուած է Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայած է ըստ այնմ պէտք եղածն ի գործ դնել։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ. — Սպանիացի երկրաբանոյ Գ. Սամուանիօ Բաժէնէս, որ փոքր Ասիոյ մէջ պտոյտ մը կը կատարէ, Մալաթիայի մօտերը հնագիտական կարեւոր գիւտ մը ըրեր է։ Մալաթիա հասնելուն իմացեր է որ գիւղացի մը հողին տակէն երեւան հանած է մարմարինէ մեծ զանգուած մը որ կը ներկայացնէ առիւծի որսորդութեան տեսարան մը։ Ասորեստանցի թագաւոր մը, կառքի մը վրայ նստած, նետ մը արձակած է առիւծի մը որ կատղած կը կանգնի, և կը պատրաստուի երկրորդ անգամ աղեղը քաշել։ Քարին վերի մասը ծածկուած է սեպաձեւ արձանագրութիւններով որոց լուսանկարը ու կաղապարը առեր է Գ. Բաժէնէս։ Շէյլ Երէյը, որ այս պահուս Մուսուլ կը գտնուի, դիւրաւ պիտի կրնայ քակել այդ արձանագրութիւնները։

ՍՈՎՆ Ի ԿԱՐԻՆ. — Բ. Դուռը վերջապէս հրաւիրեր է Տրապիզոնի կուսակալը՝ ամէն կարելի եղած միջոցներով փութացնել արմտեաց առաքումն ի Կարին։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ 37 միլիոնատէրներն երէկ առաւօտ մեկնեցան մայրաքաղաքէս, իրենց յատուկ գրօսական շքեղ կառախումբով։ Անոնք Եւրոպիոյ գլխաւոր քաղաքները այցելելէ ետք, Սաւթհամփթընէն շոգենաւ պիտի նստին Ամերիկա դառնալու համար։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին մէջ աղքատ հիւանդները քննելու յատուկ տեղն, որ քոլերայի պահուն առժամեայ կերպով փակուած էր, կայս. Իրատէի մը համաձայն պիտի բացուի հարկ եղած նորոգութիւնները կատարուելէ յետոյ։

ՎՈՍՓՈՐԻ երկու եզերքներուն վրայ գտնուած քարափներու նորոգութիւնն, որ ցարդ Թաղապետութեանց կողմէ կը կատարուէր, յետայսորիկ Նաւահանգստի վարչութեան կողմէ պիտի կատարուի։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ հիւպատոսարանաց եկամտական վերջին տարւոյ հասոյթն երեք հազար ոսկի աւելի եղած է բաղդատմամբ նախորդ տարիներու։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ անկելանոցի շինութիւնը կարճ միջոցի մը մէջ պիտի աւարտի։ Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ պէտք եղած քարերը գնուին Մարմարա կղզւոյ մարմարիոններէն և հարկ եղածն ի գործ դրուի որպէսզի շէնքն ամեն կերպով հաստատուն ըլլայ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներէն տեղակալ Ապտուլլահ պէյ, որդի վախճանեալ Նամըգ փաշայի, կայս. թիկնապահաց կարգը դասուած է։

ՊԱՅԱԶԻՏ դատարանին նախորդ կառավարիչ Ահմէտ Րասիմ էֆէնտիի՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ հանգստեան թոշակ յատկացուած է։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանին ընդհանուր քննութիւնք պիտի սկսին յառաջիկայ յունիս 9ին։

ՏՕՔԹ. ՄԱՀԷ. — Ֆրանսական դեսպանատան բժիշկ և Առողջապահական Ժողովոյ մէջ ֆրանսական ներկայացուցիչ Տօքթ. Մահէ, որ իր կենաց մնացեալ մասը Ֆրանսայի մէջ անցնել որոշած ըլլալով պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս, երէկ Առողջապահական Ժողովոյ նիստին գնաց եւ ներկայացուց իր յաջորդը՝ Տօքթ. Տըլաքուռը։ Քարանթինաներու ընդհանուր քննիչ Քօչօնի էֆէնտի, յանուն Ժողովոյ, ցաւ յայտնեց Տօքթ. Մահէի մեկնման համար և միաձայն շնորհակալութիւն յայտնեց Տօքթ. Տըլաքուռի նման անձի մը յաջորդ կարգուելուն համար։ Քօչօնի էֆ. թուեց այն բարիք ծառայութիւնները զորս Տօքթ. Մահէ տասնըվեց տարիէ ի վեր մատուցած էր։ Տօքթ. Մահէ պատասխանելով ըսաւ թէ իր ծառայութիւնք մի միայն Վեհ. Սուլթանի կայս. Իրատէներուն շնորհիւ եղած էին։ Տօքթ. Տըլաքուռ ալ շնորհակալութիւն յայտնեց Ժողովոյ կողմէ իրեն եղած լաւ ընդունելութեան համար։

Տօքթ. Մահէ տակաւին ամիս մը մայրաքաղաքս պիտի մնայ իր անձնական գործերը կարգադրելու։

ՄԻՏԻԼԼԻ կղզին օդային կազով լուսաւորելու, կղզւոյն ծովեզերաց մէկ մասին վրայ քարափներ շինելու և մէկ քանի ճահիճներ մաքրելու համար մենաշնորհ խնդրուած է վերաքննիչ ատեանի ընդհանուր դատախազի օգնականներէն Իսմայիլ Հագգը պէյ։ Պետական Խորհուրդն անցեալ շաբաթ օր խորհրդակցութիւններ կատարեց և խնդրարկուն հրաւիրելով բացատրութիւն առաւ։ Կ՚ըսուի թէ այդ երեք տեսակ մենաշնորհներն իրարմէ պիտի զատուին։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալութեան նորընտիր օգնական Պէհա պէյ մէկ երկու օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ. — Երէկ Մախսուսէի Մէտ-է-Հէֆ շոգենաւով Գալաթ ժամանեցին Տօպրուճացի 300 գաղթականներ, որոց գոյքերն ու հագուստները ապանեխուելէ յետոյ բրութքա տրուեցան։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ մէջ երեւան ելած քոլերայէն ապրիլ 16էն 30, 423 դէպքեր պատահած և ասոնցմէ 167ը մեռած են։

ՊԷՐՈՒԹԻ մաքսատան տնօրէն Ահմէտ Քեամիլ էֆէնտի մայրաքաղաքս հրաւիրուած և եկած ըլլալով, նախընթաց օր Մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնատունը գնաց և Պէրութի մաքսատանց մասին խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Վերատեսուչ Րաիֆ փաշայի հետ։

ՄԱՐԱՇ. — Առջի օրը [illegible] մէջ մարախ տեղացած ըլլալով, տեղական կառավարութիւնը գործաւորներու միջոցաւ հաւաքել տուած է զանոնք։

ԳԱՐԱՏԱՂԻ գործակատար Գ. Պօ[illegible] որ Բերայի մէջ նշանուեցաւ Օր. Լի[illegible]ի հետ, յունիսին պիտի ամուսնանայ։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնը պաշտօնանկ ըրած է Միտիլլիի յունաց վարժարանի տնօրէն Պէրնարտաքի էֆէնտին՝ իր յոռի ընթացքը համար։

ԺԱՄԱՆՄՈՒՆՔ. — Երէկ և առջի օրը մայրաքաղաքս հասան Մուխթար փաշայի փեսան՝ Շէվգը փաշա, Դանուբի միջազգային յանձնաժողովին անդամ Գ. Ժօռժ Կօրտոն՝ որ Գահիրէի ֆրանսական ընդհ. հիւպատոս անուանուած է, Գ. տը Կու՛ որ Գ. Միլլիէի տեղ ֆրանսական գեր-հիւպատոս կարգուած է ի Կ. Պոլիս և Գ. Բրնէ Պօտուի։

ԱԴՐ. ՊՈԼՍՈՅ կուսակալ Աբտիւրրահման փաշա Բ. Դրան ղրկած է Իսկէչէի ծխախոտի մշակներուն մէկ խնդրագիրը՝ որ Րէժիի տեղական պաշտօնեայներուն դէմ գանգատներ կը յայտնէ։

ԱՆՏԱՌՆԵՐԸ. — Հանքաց, անտառաց և երկրագործական նախարարութիւնը վերստին խնդրեր է Բ. Դուռնէն՝ որ թոյլ չը տրուի գաղթականներուն անտառներուն մէջ հաստատել իրենց բնակութիւնը, անտառները զերծ պահելու համար անոնց աւերումներէն։

—Անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութիւնը պէտք տեսած է աւելցնել Կարնոյ անտառապահներու թիւը՝ նահանգին մէջ նոր անտառներ հաստցնելու և եղածներն ալ պէտք եղածին պէս պահպանելու համար։ Նախարարութիւնը գրած է տեղւոյն անտառաց քննիչին՝ տեղեկագրել թէ ո՛րչափ անտառապահներու և այլ պաշտօնեայներու պէտք կայ։

ՏԻԿԻՆ ՄՈՒԹՐԱՆ, ինչպէս արդէն պատմեցինք, սխալ դեղ առնելով թունաւորուած էր ի Գահիրէ։ Իր մարմինը Աղեքսանդրիայէն Մէսաժըրիի շոգենաւ մը դրուելով Մարսիլիա փոխադրուեր է։ Այս պարագային վրայ ի սկզբան պատմուածէն տարբեր զրոյցներ կը շրջին։ Գլխաւորաբար կ՚ըսուի թէ տիկին Մութրան ինք պատճառ եղեր է իր մահուան, վիժման համար դեղ առնելով։ Այդ պարագայի մէջ, հանգուցեալ կնոջ հայրը զօրավար Քառօ, դատական քննութիւն մը պահանջեր է։

ՊՈՐՏՈՒՐԷՆ (Պօնեա) կը գրեն թէ ապրիլ 18ին քանի չափ բողոքականներ զբօսական պտոյտի համար քաղաքէն մէկ ժամ հեռուն գտնուած լճի մը եզերքը գացեր են։ Ասոնցմէ Փիլիպպոս ու Խաչիկ նաւակով մը սկսեր են պտոյտ մը կատարել. նոյն պահուն փչող սաստիկ հովէն նաւակը 500 քայլի չափ դէպ յառաջ քշուեր է։ Նաւակին մէջ եղողները չեն կրցեր դիմադրել ալիքներուն սաստկութեան։ Խաչիկ ուզեր է լճին միւս կողմը գտնուած Իլիաս գիւղը երթալ, սակայն ընկերը չէ համակերպեր ըսելով որ հոն չը պիտի կրնան ուտելիք գտնել։ Ասոր վրայ երկուքն ալ լողալ գիտնալնուն վստահելով լիճը նետուեր են։ Փիլիպպոս տասը քայլի չափ հեռանալէ յետոյ ջուրին մէջ անյայտ եղեր է, իսկ Խաչիկ բաւական աշխատելով և եզերքէն ղրկուած օգնութեանց շնորհիւ դժուարաւ ազատուեր է։ Այդ մասին կատարուած քննութիւնք աւարտելով խնդիրը յանձնուած է դատական պաշտօնէից։

ԱՏԱՆԱՅԻ Բահտա գաւառակի Նաճարլը գիւղին մէջ Իպրահիմ անուն աւազակ մը հրացանի հարուածով սպաններ է Մարտիրոս անուն անձը։ Ոստիկան զինուորներ ղրկուելով Իպրահիմ ձերբակալուեր և հարցաքննութեան ենթարկուեր է։

ԳՈՆԵԱՅԻ կուսակալութիւնը տեղեկագրած է թէ Նէվշէհրի Թաղապետական ժողովոյ անդամներէն Սիւլէյման էֆէնտիի որդին Մուսթաֆա՝ կասկածելի հիւանդութենէ մը բռնուելով մեռեր է, թէ տունն անմիջապէս շղթայի տակ առնուեր է, անկողինը, հագուստներն ու գոյքերն այրուեր են ու տունը ապանեխուեր է և թէ ասկից զատ ուրիշ դէպք չէ պատահած։ Առողջապահական Ժողովն հեռագրաւ հրահանգներ տուած է։

ՄԷՐՍԻՆԷՆ կը գրեն թէ Աբտիւրրահման անուն ութ տարեկան տղայ մը աղիւսի գործարանի մը մեքենային քովը կեցած պահուն հագուստը անիւին փակին մէջ մտցեր եւ խեղճ տղան անիւներուն մէջ ճզմուելով մեռեր է։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Բօյիւքտէր Հիւսէյին անուն անձն, որ իր կինը սպաննած եւ տեղական Սիւլէյման էֆէնտին վիրաւորած էր։

—Նոյն ատեանն երէկ դատեց Կլավանի ու Անտոն անուն երկու չարագործներ։ Ասոնցմէ Անտոն փախած ըլլալով ի բացակայութեան դատուեցաւ։ Ասոնք Պոլսոյ Ֆացլը Փաշա թաղին մէջ տուն մը մտած էին գողութեան համար, սակայն ո և է արգելիչ պատճառաւ չէին յաջողած և միանգամայն զիրենք ձերբակալել ուզող ոստիկաններուն վրայ զէնք քաշած էին։ Կլավանի ու Անտոն դատապարտուեցան եօթնամեայ տաժանակիր աշխատութեան։ Անտոն դատապարտուեցաւ նաեւ քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու եւ ստացուածոցը գրաւման։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾ. — Առջի գիշեր, ի Գասըմփաշա Սանտալեաճը Համտի իր զոքանչը Հալիսէն՝ դաշոյնով վիրաւորեց որովայնէն։ Կնոջ վէրքը վտանգաւոր է։ Համտի թէեւ փախաւ, սակայն քիչ յետոյ ձերբակալուեցաւ։

—Երէկ, Գասըմ Փաշայի մէջ Եսմա, Գահրաման, Գուրպան, Տէվլէթ և Մէվլուտ անուն անձեր կռուի բռնուելով զիրար վիրաւորեցին։ Ոստիկանք հասնելով բոլորն ալ ձերբակալեցին։

—Սամաթիոյ ոստիկան[illegible]էն Սապրի էֆէնտի առջի գիշեր նոյն կողմերը Թափառող Իսաք անուն հրեայ չարագործ մը ձերբակալելու պահուն տեսնելով որ փախչիլ կուզէ, սրճարանէ մը ներս մտցուց փախուստն արգիլելու համար։ Իսաք հոն գտնուած խոշոր լամպար մը յափշտակելով Սապրի էֆէնտիի գլխուն զարնելով ծանրապէս վիրաւորեց։ Ուրիշ ոստիկանք հասնելով չարագործը ձերբակալեցին։ Սապրի էֆէնտի դեղարան մը տարուեցաւ ուր հարկ եղած դարմանները եղան։

—Սկիւտարի Պալկուրլը գիւղին շրջակայքը գտնուած կիրի գործարանի մը տէրը՝ Գօմի փուռերէն միոյն մէջ իյնալով այրեր է։

ԲԵՐԱՅԻ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆՆԵՐԸ

Մինակեան էֆէնտիի օսմ. թատերախումբը, որ անցեալ կիրակի գիշեր սկսաւ իր ամառնային ներկայացմանց շարքը Նշան-Թաշըի Օսոսա թատրոնին մէջ, վաղը գիշեր պիտի տայ իր երկրորդ ներկայացումը՝ ԴԱՐԲՆՈՑԱՊԵՏԸ, ծանօթ դրամը, և [illegible] զաւեշտ մէկ արարուածով, թուրքերէն լեզուաւ։

* *

Բօնքօրթիայի Տնօրէնութիւնը կը հաղորդէ թէ այդ երգեցիկ սրճարանի ամառնային ներկայացումները պիտի սկսին այս գիշերուընէ, Բօնքօրթիայի պարտէզին մէջ, ուր հանդիսականաց հանգստութեան համար ամէն պատրաստութիւնք տեսնուած են։ Սովորական երգերէն ու խաղերէն զատ, այս գիշեր ձեռնածուական փորձեր պիտի կատարուին։

* *

Թէփէ-Պաշըի պարտէզն իր ամառնային եղանակի երեւոյթն առած է կիրակիէն ի վեր։ Ամէն իրիկուն եւ ամէն գիշեր մեծ բազմութիւն կը դիմէ այնտեղ զբօսանական ընտիր նուագածութիւնը լսելու եւ քանի մը հաճելի ժամեր անցընելու։

Պարտէզին մատակարարութիւնը գոհ կը թողու բոլոր յաճախորդները։ Կիրակի գիշերները հրախաղութիւնք կը կատարուին։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կանոնագրքին 34րդ յօդուածին համաձայն, Օսմ. Ապահովագրական ընդհ. ընկերութեան բաժնետէրերը սովորական ընդհանուր նիստի հրաւիրուած են 1894 յունիս 26 (Ն. Տ.), երեքշաբթի օրը, կէսօրէն մէկ ժամ ետք, Օսմ. կայս. Դանքայի կեդրոնատեղին ի Ղալաթիա։

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Վարչական խորհուրդի տեղեկագրին ընթերցումը.
2. Քննիչներու տեղեկագրին ընթերցումը.
3. Եթէ հարկ ըլլայ, 1893 դեկտ. 31ին փակուած տարեշրջանին հաշիւներուն վաւերացումը.
4. Վարչական խորհրդոյ անդամներուն ներկայութեան վարձատրութեան որոշումը.
5. Վարչական խորհրդոյ անդամի մը անուանումը.
6. 1894ի հաշիւները ճշդելու համար քննիչներու անուանումը.

Ժողովին ներկայ գտնուելու իրաւունք ունին այն բոլոր բաժնետէրերը որք կամ իրենց անունով և կամ ուրիշի մը անունով ունին առնուազն տասը բաժնեթուղթ, և որք մինչեւ առաջիկայ յունիս 4/16 իրենց բաժնեթուղթերը յանձնած ըլլան Օսմ. Դանքային ի Կ. Պոլիս և անոր գործակալութիւններուն՝ ի Թուրքիա և օտար երկիր։

Կ. Պոլիս 13 մայիս 94   3—3

ՕՍՄԱՆԵՐԷՆԻ ԳԵՂԱԳԻՐ

ՏԷՏԷԵԱՆ ԷՖ. Ի ԴՐԱՍԵՆԱԿԸ

Զիվէր պէյ խան, Թիւ 15, Ղալաթիա.

Թուրքերէն գեղեցիկ գիրի մասին կարեւոր պակաս մը լրացնող այս գրասենեակը յատկապէս յանձն կ՚առնու՝ կայս. [illegible] մատուցանելի աղերսագիրները եւ ուրիշ գեղեցիկ գիր պահանջող գրութիւնները մաքուր գրել, եւ թէ մեծ եւ թէ տպագրուելու համար Օսմանեան ամէն տեսակ գրեր պատրաստել։ Նաեւ ծանօթ անձանց աշխատակցութեամբ դատական եւ ուրիշ ամէն տեսակ գրութիւններ ալ կը խմբագրէ եւ կը թարգմանէ։   1061   4—20

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ ՄԱՆԿԱՆՑ

Տպագրութիւն Ե.

Աշխատ. ՍՏԵՓԱՆ Գ. ՊՕՂՕՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆՑ

Վաւերացեալ յԱզգային Ուսումնական Խորհրդոյ Կեդր. Վարչութեան

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Բըզա-Բազար-խան թիւ 2-3 Ս. Պարտիզպանեանի վաճառատունը։ Մեծ քանակութեամբ առնողներու մեծ զեղչ։

1066   2—10

ԹՈՄԱՍ ՌՈՒԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

[illegible] շոգենաւը, նաւապետ Բէս, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 28ին և Յունիս 10ին հոս կ՚սպասուի։

ԳԻՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՅՍԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ելեկտրական լոյսին մրցակիցը.—Երկաթուղեաց ելեկտրականութեամբ լուսաւորումը.—Զուիցերիոյ երկաթուղեաց լուսաւորումը.—Ֆրիպուրկի կեդրոնական կայարանը.—Ալիւմինիոմով լուսաւորում.—Լուսանկարչութեան օգուտները.

Անգլիացի հռչակաւոր բնագէտ Քրուքս, յաջողեր է, առանց ելեկտրականութեան, այլ և այլ կազերով անոր լոյսին պէս լոյս մը արտադրելու որ, ըստ իր կարծեաց, անպատճառ ապագային գործածելի լոյսը պիտի ըլլայ։ Երբ խնդիրն Անգլիացի գիտնականի մը պնդելուն վրայ է, կարեւորութենէ զուրկ չը կրնար ըլլալ։ Կարգ մը կազեր պարապ խողովակի մը մէջ մտցնելով, (այս պարապ բառը գիտականօրէն ըմբռնելու է, այսինքն խողովակին մէջ օդ ալ պիտի չը գտնուի) կրցեր է անոնցմէ ելեկտրականութեան նման արտակարգ փայլունութեամբ լոյս մը յառաջ բերել։

Կարգ մը մարմիններու արտադրած ֆօսֆորային ընդհատեալ լոյսը, պարապ ու երկայն խողովակի մը մէջ, բարձր ձգտում ունեցող հոսանքի մը ենթարկելով կատարելագոյն լոյս մը ստացեր է, որ ամենեւին չտարբերիր ելեկտրական լոյսէն, և կանոնաւոր ու կատարեալ գործիներով ու գլութեամբ, այս վերջինէն շատ աւելի խնայողական և շատ աւելի լաւ պիտի ըլլայ, որովհետեւ վառող նիւթը այնչափ շուտ չի հատնիր, չի մաշիր ինչպէս ուրիշ լոյսերու կը պատահի, միայն շատ թեթեւ քանակութեամբ։ Գ. Քրուքս զարմանալի կը գտնէ որ մարդիկ այս նորօրինակ կարծուած լոյսին օրինակը չեն նշմարած բնութեան մէջ, որովհետեւ այս լոյսը յառաջ կուգայ ճիշդ փոսուրային և շրջմոլիկ հուբերուն լոյսին նման։ Երկու լոյսերն ալ մի և նոյն կանոններուն կը հպատակին, թէպէտ բաւական հեռուէն կրնան նշմարուիլ. սակայն ամենեւին ջերմութիւն չեն արտադրեր. ամենափափուկ գործիներով իսկ կարելի չէ եղած այդ լոյսերէն ջերմութեան մը արտադրութիւնն իմանալ։

* *

Պերլինէն Ֆրանքֆորթ բանող փայլակնընթաց կառախումբերը ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին։ Իւրաքանչիւր կառքի մէջ երկու անջատ բարդեր կան և լամբարները երկու բարդերէն ալ հոսանք կ՚ընդունին։ Այսինքն երբ մէկ բարդին փորձանք մը պատահի, միւսը կը շարունակէ իր հոսանքն ուղարկել լամբարին, որով կառքը բոլորովին մութը չի մնար։ Իւրաքանչիւր կառք 8 մոմի լոյս ունեցող 4 լամբար ունի և ճեմիշին համար ալ 5 մոմի լոյս ունեցող լամբար մը կայ։ Բարդերուն իւրաքանչիւրը 300 քիլօկրամ կը կշռէ և կառքին տախտակամածին տակ դրուած է, դիւրութեամբ վերցուելու և տեղը դրուելու համար։

Այս գիծէն վերջը Զուիցերիոյ երկաթուղեաց ընկերութիւններն սկսան իրենց հին ու նոր կառքերը բոլորն ալ ելեկտրականութեամբ լուսաւորել, ինչպէս նաև Ամերիկայի երկաթուղեաց զանազան գծերուն վրայ բանող կառախումբերը։

Բայց որովհետեւ Զուիցերիոյ մէջ այս դրութիւնը բոլորովին ընդհանրացաւ, ամէն կայարանի մէջ ելեկտրականութեան պաշտօնեայ մը պէտք չունենալու համար, Ֆրիպուրկի մէջ ելեկտրականութեան բարդերը պատրաստելու համար կեդրոնական կայարան մը հաստատեցին, ուրկէ ամեն առաւօտ թարմ բարդերով լեցուած բեռնակառքեր կը մեկնին պէտք եղած կայարանները տանելու, ուրկէ պարպուած բարդերն առնելով դարձեալ Ֆրիպուրկ կը բերեն, հետեւեալ գիշերը լեցուելու։

Ֆրանսայի մէջ ալ Բարի-Լիոն-Միջերկրեան եւ Հիւսիսային ընկերութիւններն սկսած են իրենց կառքերը նոյն կերպով լուսաւորել։

* *

Լուսանկարչութեան մէջ խաւարին սենեկին համար մանեէզիումի լոյսը կը գործածուի։ Հիմա սկսուած է այդ լոյսին տեղ ալիւմինիումի լոյսը գործածել, որովհետեւ վերջինն առաջինէն 3 անգամ աւելի աժան է։ Ալքօլով վառուած լամբարի մը լոյսին մէջ ալիւմինիում ալ մանեէզիումի պէս կը վառի, բայց շատ աւելի յամրաբար և առանց ծուխ արտադրելու, որ ամենակարեւոր կէտ մ՚է։

Ահաւասիկ թէ ինչպէս պատրաստուելու է ալիւմինիումի փոշին անէկ լոյս արտադրելու համար։

Քլօրատ տը փօթաս	20	մաս
Ալիւմինիումի փոշի	8	»
Շաքար	5	»

Այս խառնուրդը վերմաքրեալ մետաղեայ թիթեղի մը վրայ լամբարի մը և կամ բամբակէ պատրոյգի մը վրայ կարելի է բռնել։

Վ. ԳԱԼԲԱՔՃԵԱՆ

ՍԻԿԱՌԻ ԸՆՏԻՐ ԹՈՒՂԹ

[illegible] Ազգ. Ս. Փ. Հիւանդանոցի

Հոգաբարձութիւնս հրապարակ հանեց ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի, սիկառի ընտիր թուղթեր, որոցմէ տարակոյս չկայ ընաւ որ ամենէն դժուարահաճ ծխողներն իսկ գոհ պիտի լինին, իրենց գլանիկի ծուխոյն ետին 8—900 պատսպարելոց օգնելու գոհունակութիւնն ևս վայելելով։

Դժուար է գտնել ասկէց զատ միջոց մը որով մարդ թէ օգնէ և թէ մանաւանդ օգտուի, նիւթապէս և ֆիզիքապէս, վասն զի Ազգ. Հիւանդանոցի սիկառի թուղթը բացարձակապէս

Լաւագոյն թուղթն է

Աժանագոյն թուղթն է

Օգտակարագոյն թուղթն է

Կը գտնուի ամէն գլխաւոր ծխավաճառաց քով։ Ամէն տուփին և ամէն սրակ Հոգաբարձութեան կնիքը կը կրէ։

Կեդրոնատեղին է Մ. Շիրինեանի վաճառատունը Պոլիս Սուլթան Համամ աղբիւրին քով թիւ 14, 16։   (ԿՆԻՔ)

ԽՆԴԻՐ ՀԱՆՐԱՅԻՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

Ստորեւ կը հրատարակենք բնալուծական թեղէկագիր մը զոր խմբագր[illegible] վարական նշանաւոր քիմիագէտ Գ. Փէթրօ Աֆէրի և Ցուրիխի համալսարանի [illegible]տական քիմիագէտ և բնական գիտութեանց վարդապետ Գ. Կ. Սինկրօս՝ [illegible] մէջ սպառուող տեղական կամ օտար երկիրներէն եկող գինեաքներուն [illegible] գրութեան, բնոյթ տեսակին և հանրային առողջութեան օգտակարութեան [illegible] Այս երկու նշանաւոր քիմիագիտաց կողմէ խմբագրեալ պաշտօնական տեղ[illegible] ոք կրնայ լիապէս համոզուիլ թէ մայրաքաղաքիս մէջ սպառեալ գինեաք[illegible] ո՛րը նախապատուելի և առողջապահութեան տեսակէտով օգտակար համարուելու արժանի է։

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Թիւ 3146   Կ. ՊՈԼԻՍ. 4 Օգոստ. 1893

Մեզ յանձնուած ըլլալով քննել Ս. Ի. և Ե. Մէթաքսասի ի Պիրէոն պատ[illegible]եաքին բաղադրութիւնն և եթէ Յունաստանէն եկող միւս գինեաքներէն [illegible] մը ունենալով նախապատիւ համարուելու արժանի է, նոյնպէս եթէ [illegible] զուտ գինի է և նման այն օրինակին զոր երկու տարի յառաջ քննած էին[illegible]ցինք անոր քննութեան որոյ արդիւնքն ստորեւ պիտի տեղեկագրենք։ Ըստ [illegible] հանրային առողջութեան տեսակէտով բարձր նշանակութեան արժանի է, [illegible] այլ և այլ խանութներէն մէկ մէկ օրինակ առնել որպէս զի լիովին [illegible] սպառեալ գինեաքին որակին վրայ, և ըստ որում խնդիրն իր մէջ կը [illegible]զում դժուարութիւններ, այս մասին արհեստական քիմիագէտ Գ. Կ. Սինկրօսի [illegible]ցութիւնն ևս խնդրեցին։

Այսու պատճառաւ տասն և չորս (14) կեդրոնական վաճառատուններ[illegible] որոց իւրաքանչիւրին մէկ մէկ շիշ օրինակներ ստացանք թէ՛ անուններ[illegible] իբր նմուշ դրուած չէին։

Մեր գնած տասն և վեց վաճառատուններն են.

Ի Բէրա. Գ. Լիալայի «Հէլվէտական» վաճառանոցը, Գ. Գաքամօփուլո[illegible]կան» վաճառ. Նպարավաճառ Գ. Ցիօնիյին, Փափա Եօրկիին «կեդրոնակ[illegible] ճառանոց, և Տիամանտօբուլօ եղբարց նպարավաճառանոցը։

Ի Ղալաթիա. Գ. Տ. Գրիստալլի նպարավաճառանոցը, Գ. Սաքելլարի[illegible] լա՛ս նպարավճ. Գ. Տ. Նօմիզօսի շաքարավաճառանոցը և Գ. Տէմիյայի [illegible] ռանոցը։

Ի Պոլիս. Քէմէնճի օղլուի վաճառատունը, Գ. Անաղնօստօփուլոսի [illegible] Փանթազօփուլոսի վաճառանոցը։

Մեր հետազօտութիւնքն առաւել գործնական ընելու բաղձանօք, [illegible]մար այլ և այլ ուրիշ գինեաքներ եւս ստացանք թէ՛ Յունաստանի և թէ [illegible]տօյի երեւելի գործարաններէն։ Ցետ երկար, բազմավաստակ, ինչպէս [illegible] նուրբ վերլուծութիւններէ, հետեւեալ արդեանց յանգեցանք։

Գ. Մէթաքսասի տասն և չորս օրինակներուն բնական և արուեստակ[illegible]թիւնքը քննելէ յետոյ, որոշեցինք գինւոյ, ցքի, ջուրի և այլոց քանա[illegible] բաղդատեցինք մեր արտադրած արդիւնքը դարձեալ մեր կողմէ քննուած [illegible]ներու գինեաքներուն հետ։ Ցետոյ լուծեալ ցքին բնական յատկութեան [illegible]րիքներ պարունակելուն կամ չպարունակելու մասին ճշգրիտ քննութեան [illegible] Առ այս հետեւեցանք այն միջոցներուն և եղանակներուն զորս կը ցուցնեն [illegible] Jorissen, Cazeneuve, Coton et Barbet, Portes et Ruyssen, Cabasse, Château, Charles, Hébert, Viederholt ևայլն եղանակներ զորս քաղեցինք հետեւեալ հեղինակներէն: Baudrimont (Dictionnaire des altérations et falsifications 1882), G. Salet (Agenda du chimiste 1887), Barillot (Manuel de l'analyse des vins 1889), Ch. Steiner (Traité des eaux de vie 1890), Magnier de la Source (Analyse des vins 1893), Hépert (Examen des boissons falsifiées Juin 1893), Van Hamel Roos (Revue internationale des falsifications 1889-1893).

Մինչ ի կիր առեալ ամեն փորձերէն և մանրամասն ու ճշգրիտ քննու[illegible] հետեւի որ մեր մայրաքաղաքին մէջ վաճառեալ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ գինե[illegible] անաղարտ գինէէն պատրաստեալ լինելով ամենայն օտար և արհեստական [illegible]ու զերծ է (այսինքն եգիպտացորենէ, գետնախնձորներէ, բանջարներէ [illegible] նաև հաստատելով մեր հաւատքին թէ իր տեսակին մէջ գերազանց յատկ[illegible]նալով կարող է բաղդատուիլ գաղղիական գինեաքներուն ամենէն երեւելի[illegible] հետեւաբար սպառ անձին կը համարինք մասնաւոր եղանակաւ յանձնար[illegible] գինեաքը մեր հասարակութեան իբր ուզէ գործածել այսօրինակ ըմպելի մ[illegible]

Կ. ՍԻՆԿՐՕՍ,
Վարդապետ բնական գիտութեանց
եւ արհեստական քիմիագէտ՝ վկայեալ Ցուրիխի համալսարանէն։

ՓԷԹՐՕՍ ԱՖԷՐԻՍ
Քաղաքապետական քիմիագէտ,
գերմանական, Աւստրիական,
Հելլենական եւ այլ հիւպատոսա[illegible]

769

ԱԶԳ

Հայ. Ֆրանս. Թրքերէն լեզուաց և տոմարակալութեան հմուտ պատանի մը կը փափաքի գրագրութիւն ընել վաճառականի կամ յանձնակատարի մը քով. պատրաստ է նաև գաւառ երթալ։ Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։   Թիւ 1067   1—3

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ իւրաքանչիւր պարտաթուղթը 12.50 ֆրանքնոց թիւ 24 կտրօնին վճարմանը համար պորտըրօները պիտի ընդունուին ի վաւերացում, չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը, կէսօրէն ետք ժամը 2էն 4, յառաջիկայ յունիս 2, շաբաթ օրէն սկսեալ և վճարումները պիտի կատարուին ընկերութեան դրամարկղին, ուր օրը անգամ մը։

Կ. Պոլիս 13/25 մայիս 94   3—3

ՏՕՔԹՕՐ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ

[illegible]

Հաստատած է իր բնակութիւնը Բերայ Պէօյիւք Փարմագ գաբու փողոց թիւ 2 տունը։ Ամէն օր կէս օրէ վերջ հիւանդ կ՚ընդունի իր տունը։

Ուրբաթ կէս օրէ վերջ ձրի կը դարմանէ։ Կը կատարէ մանկաբարձական և կնախտաբանական գործողութիւններ։ Կը բուժէ ելեկտրականութեամբ ըստ պարագային։   1033   10—20

[illegible] ՄՕՐՈՒԻ ՔԱՆ ՕՃԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Ազոդ եւ Պօուե,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն իր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի Խասսայի շահանէյէ միւպայեա օլունաճագ բուղէնի [illegible] սատէտէն բուղէնը զէյլինտէ [illegible] սատըրնա պաշլըպլաճաղըն [illegible] օլունլարըն պէհէլ բազար [illegible] պին կիւնիլէրի վէ բուղէնի [illegible] տախի միւնագասասընա [illegible] գըլընաճ վէ գարարը գա[illegible] մահսուս րումինին 23ինճի [illegible] թէսի կիւնի վիլիյէթճէկինտէ [illegible] խէնէլէրին հէյմի մեզքիւր [illegible] 6տան նիհայէթ 9տա գադար [illegible] ճէլիլէյի միւշարիւլէհանէ [illegible] լարը իլան օլունուր։

15 մաեըս 310   3—3

ԻԼԱՆ [illegible]

Մէրքէզը [illegible] նին Ճինուբը Ճէնապը միւլիւ[illegible] յէնաքը իչուն միւզայէտէ [illegible] գասաբա գոնուլան լահմին [illegible] րումինին 26ընճը բէնչշէնպէ [illegible] տար միւնագասասը պիլ իճրա [illegible] քիւրտէ գարարը գաթինի վիրի[illegible] յլըըն 30ընճը բազար իրթէսի [illegible] տար տախի թէզէյյիւտ [illegible] թընտան 100տէ 5 թէնզիլի [illegible] իկէ հէյմը մեզքիւրտէ [illegible] իճրա զըլընաճաղը [illegible] լիփ ալանլարըն մազամը Սէր[illegible] գիմաթը ումումէ տայիրէսի [illegible] իլան օլունուր։   Նօ. 13   1—9

Թարապլուսը Ղարպ ֆըր[illegible] միւպայեա օլունաճագ օլան 700.000 [illegible] տաքիմին պէհէր գըլէսի 34 [illegible] [illegible] 18ինճի չարշանպէ կիւնիւ [illegible] թիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի [illegible] 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օ[illegible] հէքթէ իթտայը թալիփ օ[illegible] գամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը [illegible] կէլմէլէրի իլան օլունուր։   Նօ. 14   1—2

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱԼՖՕՊՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ

ԲԵՐԱ, Մեծ փողոց, Պօն-Մարշէի դէմ Թիւ 345

Գալֆօբուլօ Եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ այս անգամ բերել տուած են կանանց հագուստներու համար խիստ նոր ու գեղեցիկ մետաքսեայ ու բրդէ կերպասներ, գեղեցիկ ֆօ—լարներ ու կարգ մը մետաքսեայ բարակ կտաւներ, վերջին նորաձեւութեան համեմատ հովանոցներ, ինչպէս նաեւ վերարկուի համար նորանոր երիզներ ու նորաձեւութեան վերաբերեալ նիւթեր։

Յիշեալ վաճառատունը ի վաղուց անտի ծանօթ ըլլալով հասարակութեան վստահութիւնը գրաւած և ապրանքներուն գեղեցկութիւնը ընդհանուր վայելած է։ Գալֆօբուլօ Եղբարք իրենց ապրանքներուն գեղեցկութեան [illegible] ամէն հոգ տանելով հանդերձ՝ այդ ապրանքներուն վերջին աժան գին որոշած են։

ՈՐՈՇ ԳԻՆ   16—20

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2|14ԻՆ 20 ՍԷՖԷՐ 1310
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ
771

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000 **«ՖԻՆԻՔՍ»** Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 618

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

ԻԼԱՆ ԳԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իտարէսի իչուն միւպայաա մէվգիի մուհտաճասյա գօնուլան 1,700,000 գըիէ քիւսանըն իթաալմա թալիպ օլան վէ շէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 12 3—3

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 16/28 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 17/29 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէօսի ճամբով
Դշ. 18/30 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 18/30 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Սայիտ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 19/31 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

ԱԶԴ.—Մայիս 17/29, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին։ 605

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑՆԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջև կանոնաւորեալ բանող

Մեկնելի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունիս 5ին։

Բարիզ-Լիօն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և ապրանք ուղեւորութեան Նաւուղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸԳՈՒԼ
477 Մումհանէ Սիթէ-Ֆրանսէ

Արտօնատէր Ա. ՑԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈ

HAMBURG MUNICH UNITED
ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	6,889,695
Տարեկան հասոյթ	»	16,890,344

Ընկերութիւնքս **ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ** կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և նոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գափու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Երթեւեկութիւն Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ
ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինիօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բաէտէր	1700
Արօլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօստօ	3000	Կրօտօնօ	2200	Քուիտօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալդօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րօմէօ	3500
Դէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Դալլասօ	[illegible]500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Դամէօ	2100	Քէլլօ	2000	Սանդիակօ	8200
Դագօ	[illegible]000	Քօլբինօ	4 00	Սարֆօ	2000
Դօմօ	[illegible]700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Ջիթալօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	5500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասօ	1200
Տիգօ	1500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրրինօ	900
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Հայնտօ	[illegible]600	Մուրիլօ	3100	Եէմն	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆֆայնըն	[illegible]00
Տ. ալթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճիմպօ	200
Ֆալքօն	800	Օփօրթօ	4500	Զէրօ	1 0
Ֆիտօ	700	Օրդօ	2000	Մօսքիթօ	[illegible]
		Էմփիրըլ Մօնարք	8000		
		Բրիտըշն Մօնարք	8000		
		Լըտիըն Մօնարք	8100		

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌՈՒՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Մէլէք խան, Ղալաթիա
858

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի, Պօրտոյի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անուպիս	3000	Նէքթիս	[illegible]400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քէանօբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կառնըքի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Թէպս շոգենաւը, նաւապետ Տէյ, ամսոյս դէպի 21ին Լիվրբուլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Որք ամսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի և Սեւ-ծովու միջեւ

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գազալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ադլաս	[illegible]393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	[illegible]246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալկարօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէփալր	1876	Մորօքքօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ավուխիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՋԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
726 Պահչէ Գաբու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթօլ Խան.

ԱՅԵՐԻ ՉԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼ

Այէրի Չէրրի բէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւը, բորբոքումն հազագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն եւ այլն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները եւ կապուտ հազի եւ յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կազդուրէ։

Այէրի Չէրրի Բէքթօրալն՝ որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, նորա կոկորդի եւ թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին եւ միօրինակ նուաճող ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ճառագայթն եւ պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չէրրի Բէքթօրալն բնտանեկան գործածութեան համար նշած ուրիշ ամէն դեղերէ գերազանցն է եւ համեղ։ Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։

Կը ծախուի մայրաքաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ 906

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1894 Մայիս 17էն սկսեալ մինչեւ 1894 Օգոստ. 31

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն
Կամուրջ ելնող շոգենաւաց երթեւեկութիւն
Ժ. Վ. Թ.
11 15 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. [Ր. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի հղրդ.] 39
12 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Եէնիք.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի]։ 38
12 30 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշկ. 28
12 40 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպք. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Պշք. Գնտ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի] ուր. օրերը Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 18
12 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պշք. Ենք.ի շոգենաւին կը հաղորդակցի] Ուրբ. ները բացի Պշք.է ՍԹԷՆ. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պպք. Պպք.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։ 40
1 15 Ենք. ՍԹՆ. Միրկ. Պօյ. Ր. Հս Պպք. Պպք.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկցի. բացի ուր.է 42
1 45 Ենմ. Մզք. Պէօյք. Թր. Ենք Ենք.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկցի. ուր. օրերը Պշք. 43
2 15 Ենք. ՍԹԷՆ. Միրկ. Պօյ. Ր. Հիս. Պպք, Արն, Գուրչ. Օրթ. Պէշք։ 20
2 35 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղածնեոյց. ներն եւ Պշք. պիտի հանդիպի։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկն. Պէշք։ 34
3 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. (Ր. Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ. ները Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 38
4 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հ. Պէպ. Պէշք. Պպք.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն. Գրչ. Օրթ. 40
5 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէզ. Ենք. ՍԹԷՆ. Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ Արն. Գրչ. Օր. Պշ. [ուր. օրերը բաղդող մը եար եկլելով Պէյզգ. չպիտի հանդիպի։ 22
6 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թպ. Պէզ. Բշպ. Են. Մկ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Ար. Չնկ. Պէյլ. Օր. Գզ. Պշ. Իս. 42
8 — Ա. Ր. Գվ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշք. [ուր. օրերը ՍԹՆ. 18
9 40 Եէնք, ՍԹԷՆ, Պօյ, Պպք, Օրթ. բացի ուր, է։ 32
10 10 Ր. Հիս. Արն. 43
10 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Արն. Օրթ. Պշք. 33

Եէնիքէօյէն Կամուրջ իջնող շոգենաւ
11 5 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 42

Պէպէկէն Կամուրջ իջնող շոգենաւ
11 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 22
11 30 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 42
12 — Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 34
12 — Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գր. Օրթ. Պշք. 32
12 30 Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշք. 22
1 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշք. 28
1 45 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 33
2 35 Պէպք. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 20
3 15 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 25
4 — Ր. Հս Պպ. Արն. Գչ. Օթ. Պշք. Գպ. բացի Ուրբ.է 33
5 15 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. բացի Ուր.է 32

Ասիական եզերքէն Կամուրջ իջնող շոգենաւ
11 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. 20
11 15 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ.էն Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. 34
11 45 Պէպ. Գն Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. բցի Ուր.է 33
1 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 39
12 05 Պէյզ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հ. Գնտ. Պէպ. Արն. Չնկ. Պէյլ. Օր. Գզկ. Իսկ. Պշ. Գապ. 25
1 15 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլճ. Ա. Հիս. Գնտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղորդակցի, ուր.ները Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. 18
1 50 Պէյք, Ենք, ՍԹԷՆ. Միրկ, Պօյ, Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշ. 20
2 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. բացի Ուր. 32
3 — Գնտ, Վան, Չնկ. Պէյլ, Գուզ, Պշք. 28
3 15 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Պշք, Գնտ. շոգ.ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ. ները Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 34
4 — Գանտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր.է 43
4 20 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Գնտլ.ի շոգ.ին կը հղրդկ.) Ուր.ները 4 45ին Մէզրպր. Պէօյք, Թր, Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. պիտի հանդիպի 39
5 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. Ուր. օրերը 5 15ին պիտի մեկնի։ 25
6 45 Մրկ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Իսկ. Պշք. Հինգշ. օրերը Օր. Պշ. չկայ 20
9 — Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. 28
9 25 Գնտ, Չէնկ, Իսկ. [բացի Ուր.է 25
10 10 Ենք, Պէյզ. Գնլ. Ա. Հս. Չնկ. Պյլ. Պշ. բցի Ուր.է 22
10 20 Ա. Հս.էն ուղղակի կամուրջ 34
10 45 Գուզկ, Գզ. բացի Ուր.է 11
11 5 Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 42
11 15 Վնք.էն » » » » 20
11 55 Գզկ. Իսկ. » » 11

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը
12 25 կամուրջէն ուղղակի Եէնիք. բացի ուր.է 42
12 30 Պշք. Օրթ, Գրչ. Արնվ. Պէպ, Ր. Հիսար, Միրկ. ՍԹԷՆ. Ենք, Թրպ, Պէօյք, Մէզ, Ենմ. Ր Ա. Գվ. 34
1 15 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Ենիք. Թրպ. Պէօյ. Մէզր. Ենիմ. ուր. ները Պէյզ. պիտի հանդիպի 38
2 30 Պշք. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 40
2 — Գապ. Պշք. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Միրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզօզ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 22
3 15 Պշկ. Օրթ. Արնվ. Գնտլ. բացի ուր.է 43
4 — Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենիմ։ 42
4 15 Պէշ. Օրթ. Արնվ. Գնտ. բացի Ուրբ.է 25
5 — Իսկ. Պշք. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Զպզ. Մրկ. 20
6 — Գապ. Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Գվզ. ներ 18
7 — Պշք. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ։ 28
8 30 Պշք. Օրթք. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենք. Եէնք.էն Եէնիմ. գացող շոգ.ին հետ հղրդկ. ուր.ները Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 32
9 — Միր, ԵէՆ, Թր, Պէօյ, Մէզ, Ենմ, բացի ուր.է 33
9 25 Պէշ. Օրթ. Գրչ, Արն. Պէպ. Ր. Հիս. 43
10 — Ենք Թրպ. Պէօյ. Մէզր. Ենմ. ուր. ները 9 40ին պիտի մեկնի։ 40
10 5 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Ուրբ. ները 10 վայրկեան ետքը։ 38
10 45 Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹԷՆ. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէզ. Ենմ. Ուրբաթները չկայ 18
11 20 Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 43
11 40 Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. (*) 42
(* Օդը ցէշ եղած ատեն ՍԹԷՆ. չկայ։

Կամուրջէն Պէպէկ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը
11 50 Կամրջ.էն ուղղ. Պէպէք 22
2 35 Ուղղ. Պէպէք 25
10 35 Պշք. Օր. Գրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուրբաթէ 25
11 15 Գապ. Պշք. Օթ. Գչ. Արն. Պպ. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. 28
11 45 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Գնտ. 22
12 15 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպէք 33

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը
12 15 Իսկ, Գուզ. Պէյլ. Չնկ. Ա. Հիս. Գանլ, Զպք, Բշպ, Պէյզ, Ենիք։ 20
12 30 Ուղղակի Գանտիլլի 39
1 — Պշք, Չէնկ, Պպք։ 38
1 20 Ուղղ. Գնտլ։ [Բացի ուրբաթէ 32
2 10 Պէյլ, Չէնկ, Գանտլ։ 28
2 45 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյ։ Ուր. ները Թր, Պէօյ, Մէզ։ 39
3 — Իսկ Պէյլ. Չէնկ. Ր. Հիսար բացի ուր.է) 33
4 10 Իսկ. Պէյլ. Չնկ. Պպք ուր. ները Պշք, Գ տլ։ 32
8 40 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Գնտ. Պէյզզ.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկի։ Ուր. ները Ահս Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյզ. Պէօյք Մէզ։ 25
9 5 Գանտ. Ա. Հս. Գանլ. Զպք, Բշպ, Պէյ բցի ուր. 22
9 30 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս 34
10 15 Իւս, Գուզ, բացի ուր.է 11
10 20 Պշք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Ծր. Մէզ, Ր. Ա. Գավազներ 39
10 30 Պէշք. Պէյլ. Չէնկ. Վանք. Ուրբ. ները Իսկ. Գզկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէօյք. 20
10 40 Իսկտ. Գզկ. բացի ուրբաթէ) 42
11 — Գպա. Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վնիք. Գնտլ. Պէպ. 32
11 18 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյ. Ուրբ. Գզկ. 34
11 30 Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ 11
12 — Պէշք. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանք. 20

Ամեն ուրբաթ ժամ 3 45ին Կամուրջէն շոգենաւ մը մեկնելով Իւս, Գուզգ, Պէյլ. Չէնկ. Վան, Գանտ. Ա. Հս, Գանլճ, Զպք, Բշպ, Պէյք, Թր, Պէօյ, Մէզ, պիտի հանդիպի։

Ամեն ուրբաթ ժամ 5 45ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ. Թր, Պէյզ, Բշպ, Զպզ, Գանլ, ԱՀս, Գնտլ, Վան, Չէնկ, Պէյլ, Գուզ, Իւսկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 10 40ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյք, Թր, Պէյք, Ենիք, Զպք, Գանլ, ԱՀս, Գանտ, Չէն, Պէյլ, Գզկ, Իւսկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 11ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ, Թր, Ենիք, Մրկ, Ր. Հիսար Պպք, Արն, Օրթ. Պէշկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

ՏԻՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
1 ՊԱՀՉԷ-ԳԱՓՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշելու լինտրի արհեստական ատամներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաառողջ ցաւած ատամները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամէն տեսակ բերնի և ատամի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակէն) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՃԱՌԵԱԿ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ,
Իբոֆոսֆիթ կրի և սոտայով
Պատրաստել՝ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ԲՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք.

Կաթէն չափ ախորժահամ է

Մորթի ձկան հում իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ Խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղճաթութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով
[illegible] ի Պոլիս, ՀԱՃԷՔԻ ԵՒ ՀԱՅՐԸՆ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —		11 30	
11 30		11 50	6 25
12 —		12 20	7 —
12 30	6 15	12 45	7 30
1 —	7 Վոսփ.	1 20	8 20
1 30	7 45	1 50	9 5
2 —	8 10	2 15	9 50
2 30	8 50	2 50	10 15 Գզկ.
3 —	9 30	2 45 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
3 15 Ֆէրպ.	9 15 Ֆէրպ.	3 25	10 40 Գզկ.
3 30	10 20	4 — Ֆէրպօթ	11 —
4 15	10 35 Գզկ.	4 35	11 30 Ֆէրպ.
4 35 Վոսփ.	11 5 Գուզկ.	5 — Վոսփ.	11 30 Գզկ.*
4 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	5 10	11 50
5 —	11 20	5 35 Ֆէրպօթ	— —
5 35	12 5	5 40	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —	—	11 20	— —
11 45	7 —	11 50	6 25
12 30	8 10	12 15	7 30
1 15	7 45 Վոսփ.	1 —	8 20
2 —	9 —	1 45	9 5
2 35	9 36	2 15	9 45
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 45 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 — Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
5 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 — Վոսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	5 35 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի Ուր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԴԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Դապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 35 Սիրքէճիէն Դապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Դպթ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։